

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ

ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΣΕ "ΚΑΡΤΕΣ MAXIMUM"

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ, ΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ,

ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΗ ΦΥΣΗ,

ΜΕ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΗΓΑΖΟΥΝ

ΑΠΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Α. ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

Α 1	ΠΕΝΤΑΤΕΥΧΟΣ	2 - 9
Α 2	ΒΙΒΛΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ	10-13
Α 3	ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΙΗΤΙΚΑ	13
Α 4	ΠΡΟΦΗΤΕΣ.	14-16

Β. ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Β 1	ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ	17
Β 2	ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	18
Β 3	ΓΕΝΝΗΣΗ - ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ - ΒΑΠΤΙΣΗ	19-28
Β 4	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ - ΘΑΥΜΑΤΑ	29-40
Β 5	ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ - ΚΑΤΑΔΙΚΗ - ΠΑΘΗ	41-50
Β 6	ΑΝΑΣΤΑΣΗ - ΕΜΦΑΝΙΣΗ - ΑΝΑΛΗΨΗ	51-55
Β 7	ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ - ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ	55-60
Β 8	ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ	61-64

Γ. ΛΛΗΓΟΡΙΑ

Γ 1	ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΗ ΦΥΣΗ	65-76
Γ 2	ΕΠΙΛΟΓΟΣ	77-80

Α. ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου
ἡλίου καὶ σελήνης.

A-1

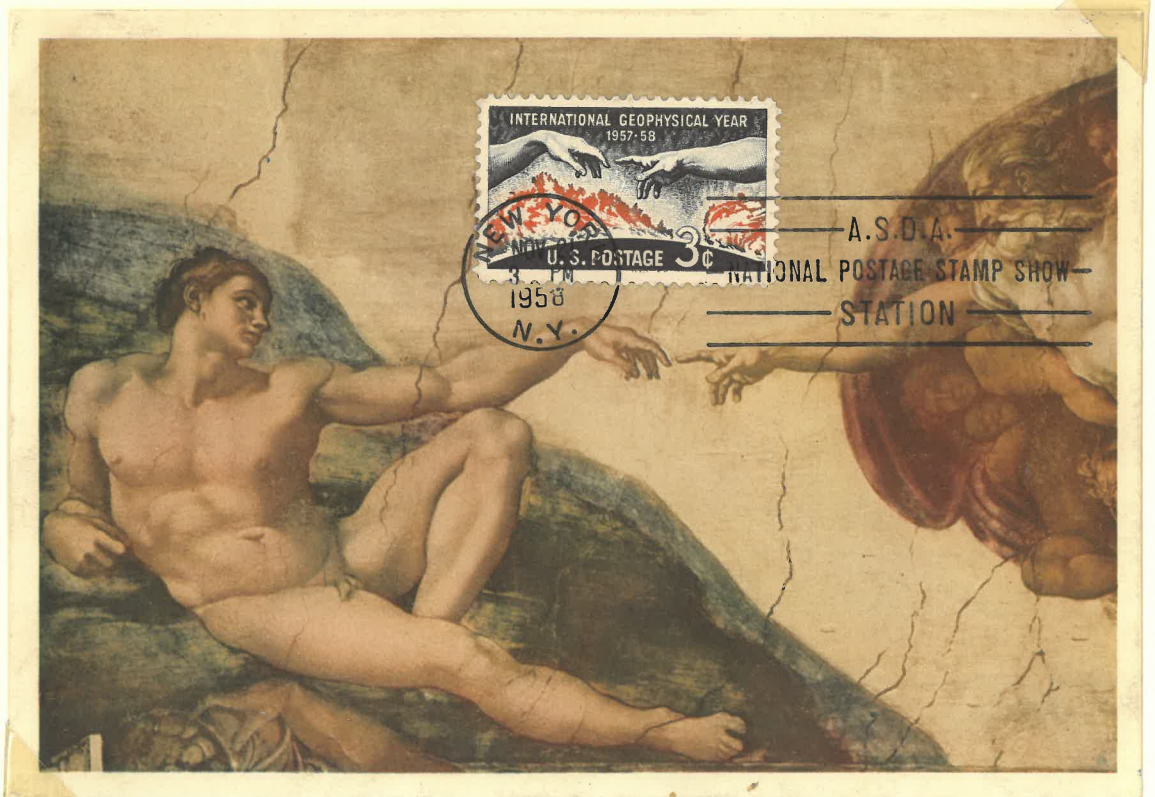
Michelangelo (1475-1594) - Roma, Capella Sistina - Εκδ/Σφρ: 28.6.75

...καὶ εἶπεν ὁ Θεός·

"γενήθῃτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ..."

καὶ ἐγένετο οὕτως... καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν...

(Γενεσ. 1:14)

ἡ δημιουργία
τοῦ ἀνθρώπου

A-1

Michelangelo (1475-1594) - Roma, Capella Sistina - Εκδ. 31.5.58 - Σφρ: 21.11.58

...καὶ εἶπεν ὁ Θεός·

"ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν
καὶ καθ' ὁμοίωσιν..."

(Γενεσ. 1:26)

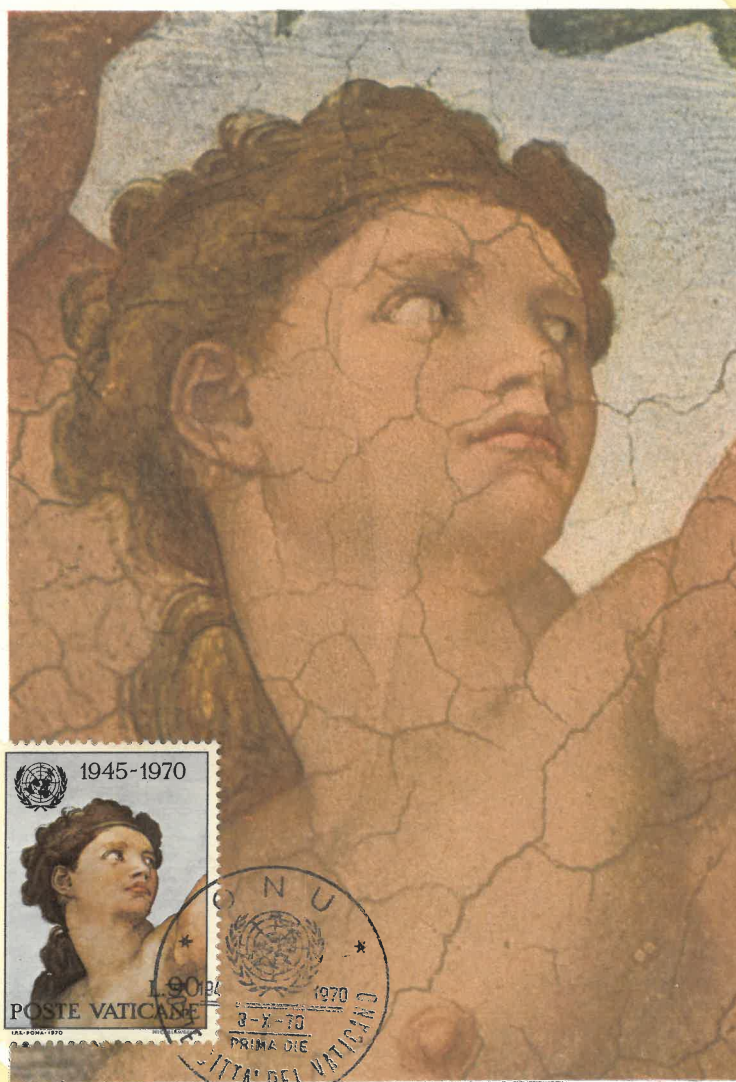
Ὁ Ἀδάμ

...καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον,
κατ' εἰκόνα τοῦ θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν,
ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς.

(Γεν. 1:27)

A-1

Michelangelo (1475-1594) - Roma, Capella Sistina.
Εκδ./εφρ. 6.3.61

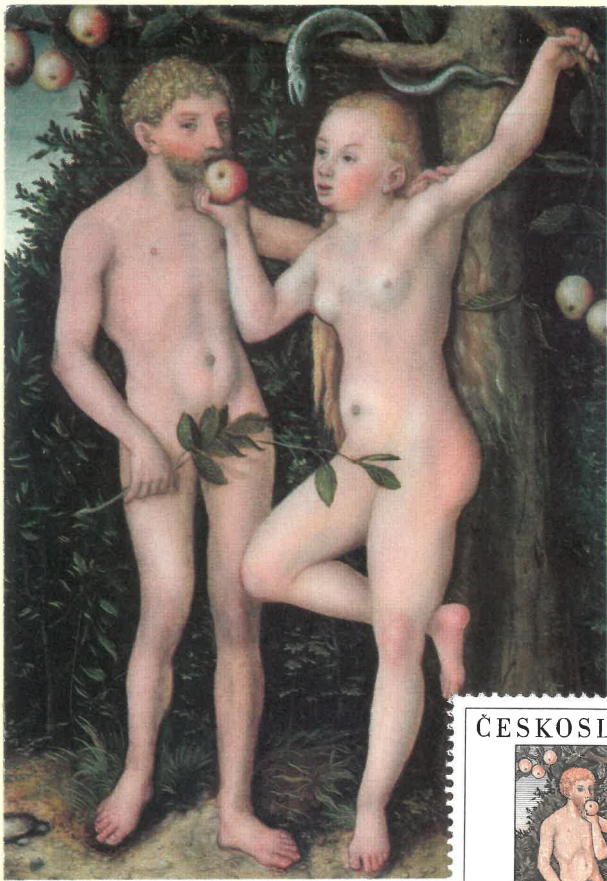

A-1

Ἡ Ἑῶα

...καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεός·
"οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον·
ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθόν κατ' αὐτόν..."
(Γεν. 2:18)

Michelangelo (1475-1594) - Roma, Capella Sistina
Εκδ./εφρ. 8.10.70

ČESKOSLOVENSKO

LUCAS CRANACH ST. 1472-1553
NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE

ὁ Ἀδάμ, ἡ Ἔβα καὶ ὁ ὄφις

...καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ καρποῦ,
(ὃν δέδωκε αὐτῇ ὁ ὄφις), ἔφαγε.
καὶ ἔδωκε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς καὶ ἔφαγον...

(Γεν. 3:6)

A1

Lucas Cranach (1472-1553) - Národní Galerie - Praha

Εκδ/Σφρ. 3.11.86

A-1

Michelangelo (1475-1564) - Roma, Capella Sistina - Εκδ/Σφρ 8.4.94

καὶ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δύο, καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοὶ
ἦσαν... καὶ ἔσβεσεν τὸν Ἀδάμ καὶ κατώβρισεν αὐτόν
ἀπέναντι τοῦ παραδείσου...

(Γεν. 3:7,24)

ὁ κατακλυσμός

A-1

Michelangelo (1475-1564) - Roma, Capella Sistina. Εκδ. 23.8.75 - Σφρ. 12.11.75

καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεός πρὸς Νῶε'
 "εἰσελθε σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκος σου
 εἰς τὴν κιβωτόν...
 καὶ ἀπὸ πάσης σαρκὸς δύο-δύο ἀπὸ
 πάντων εἰσάξεις..."
 ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔσονται...
 (γεν. 7:1, 6:19)

A-1

ἡ φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ

... καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες...
 ... καὶ παρέθηκεν (Ἀβραάμ) αὐτοῖς
 καὶ ἔφαγον...
 Ἀβραάμ δὲ καὶ Σάρρα πρεσβύτεροι
 προβεβηκότες ἡμερῶν, ἐξέλιπε δὲ
 τῇ Σάρρα γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα...
 καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ἀβραάμ
 "καὶ ἔξει υἱὸν Σάρρα ἡ γυνὴ σου..."
 (γεν. 18:2, 8, 11, 13, 10)

Εἰκόνα τοῦ 1998 - Σόφια, Μουσεῖο Ἱστορ-Αρχαιολογίας
 Εκδ/Σφρ: 10.5.77

Rembrandt (1606-1669) - Leningrad, the Hermitage
Εκδ/Σφρ. 25.383

ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ

...καὶ ὑποδόμησεν ἐκεῖ Ἀβραάμ τὸ
θυσιαστήριον, καὶ ἐπέθηκεν τὸν Ἰσαάκ
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων.

καὶ ἐξέτεινεν Ἀβραάμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ
λαβεῖν τὴν μάχαιραν σφάζει τὸν
υἱὸν αὐτοῦ.

(Γεν. 22:9-10)

A1

A1

ἡ ἐπέμβασις τοῦ Θεοῦ

καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν·

“μὴ ἐπιβάλης τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ
παιδίον, μηδὲ ποιήσης αὐτῷ μηδέν·

νῦν γάρ ἔγνω, ὅτι φοβῇ σὺ τὸν Θεόν...”

(Γεν. 22:11-12)

Federiko Benkovic (1677-1753) - Zagreb, Museo.
Εκδ. 29.11.70 - Σφρ. 14.884

ἡ ἐκλογή τῆς Ρεβέκας
ὡς σύζυγος τοῦ Ἰσαάκ

A-1

Murillo (1618 - 1682) - Madrid, Museo del Prado - Εκδ/εφφ: 24.3.60

Ἰδού ἐγώ (ἐλίζερ), ἔστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος ...
καὶ Ἰδού Ρεβέκα ... καὶ κατεβίβασεν τὴν ὕδριαν ἐπὶ τὸν
βραχίονα αὐτῆς, καὶ ἐπότισεν αὐτόν ...

(Γεν. 24: 13, 15, 18)

A-1

ἡ πᾶσι τοῦ Ἰακώβ
μετὸν ἄγγελον.

Delacroix (1798 - 1863) - Paris, Église S. Sulpice - Εκδ: 2.3.63 - εφφ: 18.5.63

Ὁ δὲ Ἰακώβ ἔμεινε μόνος, καὶ ἐπάλαυνεν ἄγγελος μετ' αὐτοῦ
ἕως πρωῒ ... καὶ εἶπεν ἄγγελος αὐτῷ·
"οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ἀλλὰ Ἰσραήλ, ...
ὅτι ἐνίκησας μετὰ Θεοῦ καὶ μετ' ἀνθρώπων δυνατός ἐσῇ"
(Γεν. 32: 24, 28)

ὁ Ἰσαάκ εὐλογεῖ
τὸν Ἰακώβ

A.1

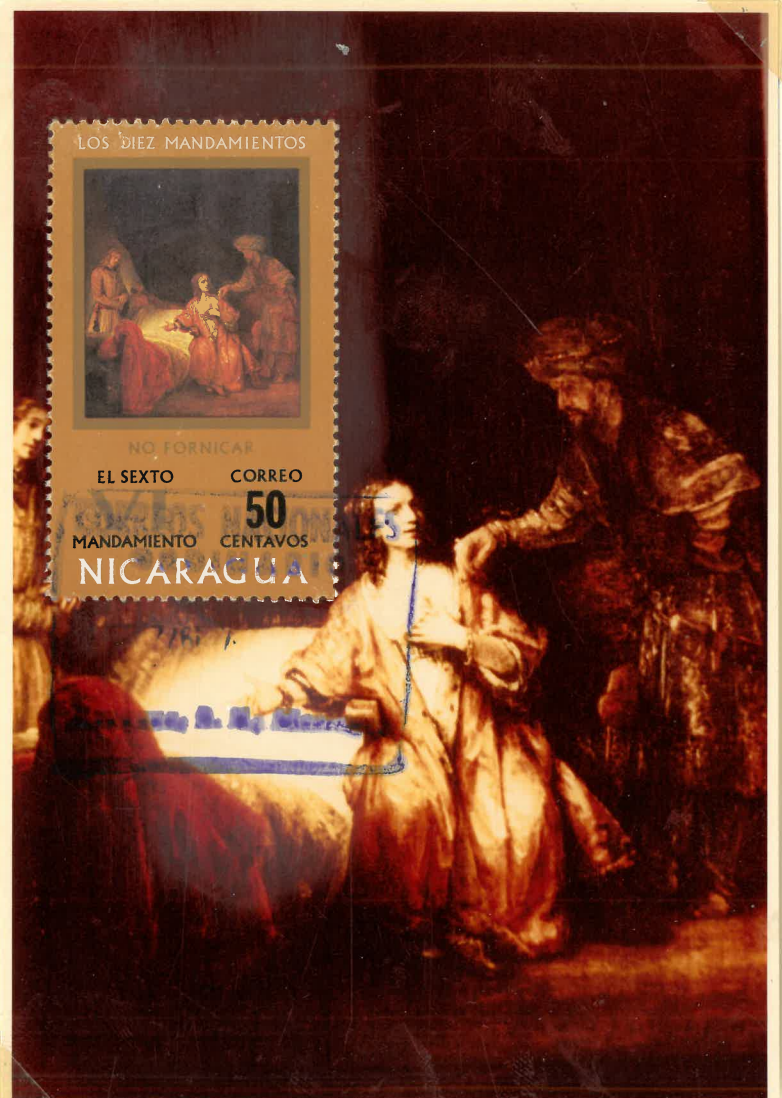
Govert Flinck (1615-1660) - Amsterdam, Rijks museum - Εκδ/εφρ: 11.5.69

καὶ ἐψηλάφησεν αὐτόν Ἰσαάκ... καὶ εἶπεν·
" ἡ μὲν φωνὴ Ἰακώβ, αἱ δὲ χεῖρες
ἦσαν... καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτόν...
καὶ εὐλόγησεν αὐτόν...
(Γεν. 27:22,27)

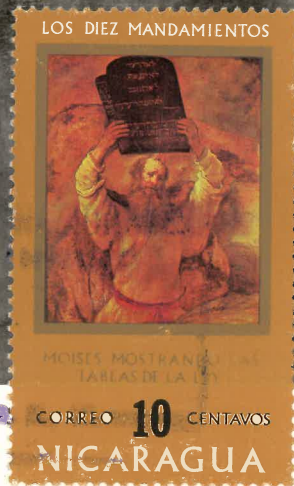
A.1

ἡ γυναῖκα τοῦ Πετεφρῆ,
προκαλεῖ τὸν Ἰωσήφ.

καὶ ἐπέβαλεν ἡ γυναῖκα τοῦ Πετεφρῆ,...
τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῆς ἐπὶ Ἰωσήφ,
καὶ εἶπεν·
" κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ."
ὁ δὲ Ἰωσήφ οὐκ ᾔθελεν...
ὅτι κύριος ἦν μετ' αὐτοῦ,
καὶ ὅσα ἂν ποιῇ, κύριος εὐοδεῖ ἐν
ταῖς χερσὶ αὐτοῦ.
(Γεν. 39:7,3)

Rembrandt (1606-1669) - Berlin, Gemaldegalerie
Εκδ/εφρ: 7.4.70

ὁ Μωυσῆς καὶ οἱ δέκα ἐντολές

καὶ Μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος
τοῦ Θεοῦ...

...καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τῶν πλακῶν
τὰ ῥήματα ταῦτα τῆς διαθήκης,
τούς δέκα λόγους...

- ἐγώ εἰμι κύριος ὁ Θεός σου...

-

(ἐξοδ. 19:3, 34:28, 20:2)

A-1

Los Diez Mandamientos - Εκδ. 1.961 - Σφρ. 1.961

A-1

ὁ Μωυσῆς ἐνώπιον τῶν πρεσβυτέρων

ἦρχε δέ Μωυσῆς καὶ ἐβάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ,
καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς πάντα τοὺς λόγους, οὓς συνέταξε
αὐτῷ ὁ Θεός...
(ἐξοδ. 19:7)

Luca Signorelli (1450-1523) - Roma - Vaticano - Εκδ/Σφρ. 10.11.83

ἡ νίκη τοῦ Δαυὶδ
ἐπὶ τοῦ Γολιάθ

A-2

w.w. Oules - Jersey, Education committee - Εκδ/εφρ. 20.9.83

καὶ εἶπεν Δαβυῖδ πρὸς ἀλλόφυλον Γολιάθ·

“σύ ἔρχεσαι πρὸς με ἐν ῥομφαίᾳ,
καὶ ἐν δόρατι καὶ ἐν ἀσπίδι,
καὶ ἐγὼ πορεύομαι πρὸς σε,
ἐν ὀνόματι Κυρίου Σαβαώθ...”

...καὶ ἔλαβεν Δαβυῖδ τὴν κεφαλὴν
τοῦ ἀλλόφυλου Γολιάθ,
καὶ ἤνεγκεν αὐτὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ
(Βασ. α' 17:45,54)

A-2

ὁ Δαυὶδ καὶ ὁ Ἰωνάθαν

...καὶ ἀνέσθη Δαυὶδ,
καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον Ἰωνάθαν,
καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ τρίς,
καὶ κατεφίλησεν ἕκαστος τὸν πλησίον
αὐτοῦ,
καὶ ἔκλυσεν ἕκαστος εἰς συντελείας
μεγάλης ...
(Βασ. α' 20:41)

Rembrandt (1606-1696) - Leningrad, the Ermitage
Εκδ/εφρ: 25.11.76

Sirenze
Galleria Antica e Moderna
Tobia e 3 Arcangeli
[S. Botticelli]

ὁ ἄγγελος ραφαήλ
συνοδεύει τὸν τωβίαν

A-2

Botticelli, XV αἰων. - Firenze, Galleria Antica - Εκδ/εφρ. 28.12.48

καὶ εἶπεν τῷ τωβία ὁ πατήρ αὐτοῦ·
"πορεύου... ὁ δέ ἐν τῷ οὐρανῷ οἰκῶν θεός, εὐδώσει
τήν ὁδόν ὑμῶν, καὶ ἄγγελος αὐτοῦ συμπορευθήτω ὑμῖν.
(τωβίτ 5:17)

A-2

ὁ ἄγγελος σώζει τὸν τωβία.

τό δέ παιδάριον, κατέβη ἐπὶ τὸν τίγρημ
ποταμόν, ἵνα λουσθῇ.
καὶ ἀνεπήδησεν ἰχθύς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ
καὶ ἐβουλήθη καταπιεῖν τό παιδάριον...
ὁ δέ ἄγγελος εἶπε αὐτῷ·
"ἐπιλαβοῦ τοῦ ἰχθύος..."
(τωβίτ 6:2-3)

Ed. Rosales. (1836-1873) - Madrid, Prado.
Εκδ: 1.10.53 - Σφρ: 14.11.56

Botticelli - 1503 αιών. - Firenze, Galleria antica.
Εκδ: 1968 - Σφρ: 10.2.68

ἡ Ἰουδίθ
καὶ ὁ ἀρχιστράτηγος Ὀλοφέρνης

καὶ στᾶσα Ἰουδίθ παρὰ τὴν κλίνην Ὀλοφέρνου,
εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς·

" κύριε, ὁ θεὸς πάσης δυνάμεως,
ἐπὶ βλεψόν ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ,
ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν μου..."

...καὶ ἐπάταξεν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ...
...καὶ ἀφείλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ...
(Ἰουδίθ 13:4,8)

A-2

A2

ἡ κεφαλὴ τοῦ Ὀλοφέρνη

καὶ εἶπεν Ἰουδίθ·

"Ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Ὀλοφέρνου ἀρχιστράτηγου."
καὶ εἶπεν αὐτῇ Ὀζίας·

"εὐλογημένη σὺ θύγατερ..."

καὶ εὐλογημένος κύριος ὁ θεός...

ὅς κατεύθυνέ σε εἰς τῷμα

τῆς κεφαλῆς ἀρχόντος ἐχθρῶν ἡμῶν..."

(Ἰουδίθ 13:15,18)

Michelangelo (1475-1564) - Roma, Capella Sistina.

Εκδ: 1975 - Σφρ: 5.2.76

ἡ ἑσθήρ
καὶ ὁ βασιλεὺς

A-2

Rembrandt (1606-1696) - Moskau, Museum der Bildenden Künste - Εκδ/εφ. 25.11.76

καὶ ἑσθήρ ἡ βασίλισσα κατέφυγεν ἐπὶ τὸν κύριον καὶ εἶπεν·
"κύριε μου, βασιλεὺς ἡμῶν σὺ εἶ μόνος·
βοήθησόν μοι τῇ μόνῃ, καὶ μὴ ἔχουσῃ βοηθόν, εἰ μὴ σέ." (ἑσθ. 4: 17 κ.λ.)

οἱ δοκιμασίαι
τοῦ ἰώβ

A-3

Calabrese (1613-1699) - Bruxelles, Musées Royaux - Εκδ/εφ: 8.5.67

ἀποκριθεὶς δέ ἰώβ, λέγει τῷ κυρίῳ·
"οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι, ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐδέν"...
ὁ δέ κύριος εὐλόγησε τὰ ἔσχατα ἰώβ... (ἰώβ 42: 2, 12)

Ὁ Προφήτης Ἰεζεκὴλ

ἔγένετο λόγος κυρίου (πρὸς Ἰεζεκὴλ), λέγων·

"ἐγὼ βοσκήσω τὰ πρόβατά μου,
καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω αὐτά,
καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμὶ κύριος."

(Ιεζ. 34:1,15)

A-4

Michelangelo (1475-1564)-Roma, Capella Sistina

ΕΚΔ/ΣΦΡ. 6.3.61

A-4

Ὁ Προφήτης Δανιὴλ

καὶ ἔβαλον τὸν Δανιὴλ εἰς τὸν λάκκον
τῶν λεόντων·

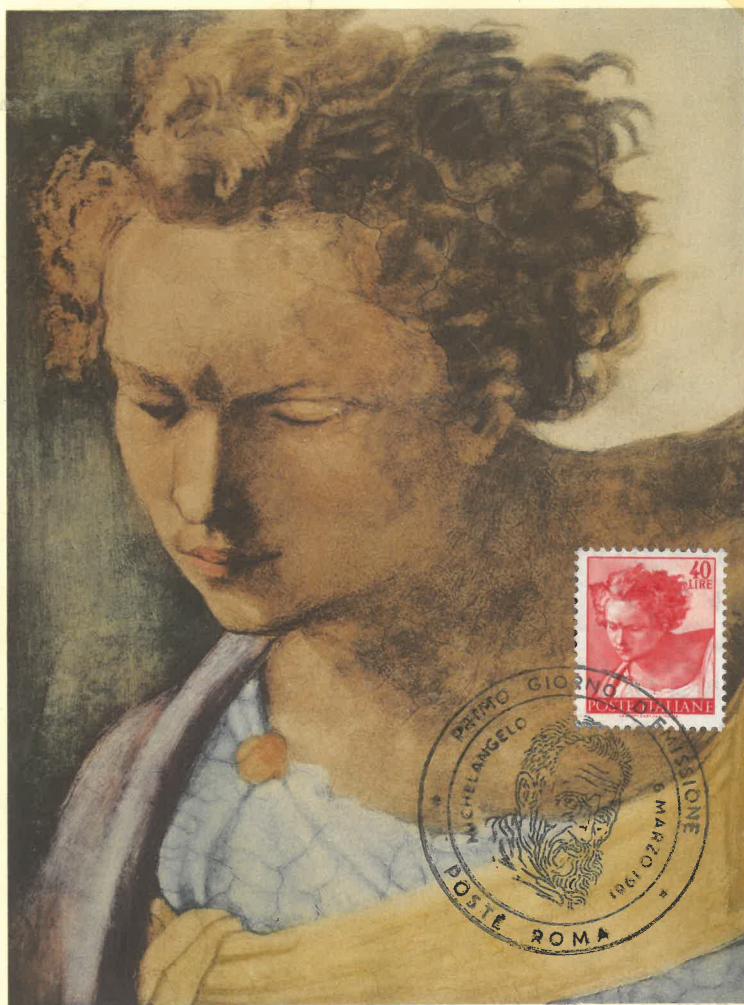
καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας ἑξ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς ἦλθεν ἐπὶ τὸν λάκκον
καὶ ἀνέβλεψεν, καὶ ἰδοὺ Δανιὴλ κα-
θήμενος·

καὶ ἀναφωνήσας φωνῇ μεγάλῃ, εἶπε·

"Μέγας εἶ Κύριε, ὁ Θεὸς τοῦ Δανιὴλ,
καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν σου"

(Δανιήλ β+δ: 31,40,41)

Michelangelo (1475-1564)-Roma, Capella Sistina

ΕΚΔ/ΣΦΡ: 6.3.61

Michelangelo (1475-1564) - Roma, Capella Sistina
Εκδ/Σφρ: 16.6.64

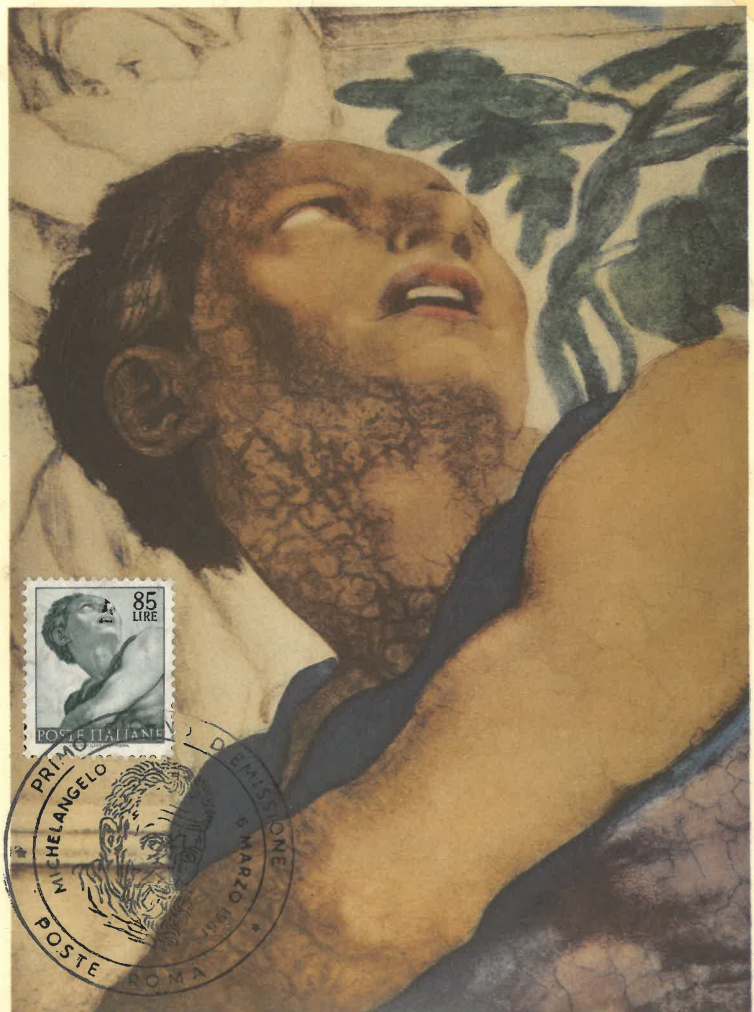
Ὁ προφήτης Ἰωήλ

λόγος κυρίου πρὸς Ἰωήλ

"ἐπιστρέψατε πρὸς με,
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν,
καὶ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν κλαυθμῷ
καὶ ἐν κοπέτῳ...
καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα,
καὶ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου
ἐπὶ πᾶσαν σὰρκα..."

(Ἰωήλ 2:12,3:1)

A-4

A-4

Ὁ προφήτης Ἰωνᾶς

καὶ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους
τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.

...καὶ προσκύνατο Ἰωνᾶς πρὸς Κύριον
τόν Θεόν αὐτοῦ ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους..

...καὶ προσέταξε Κύριος τῷ κήτει,
καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἰωνᾶν ἐπὶ τὴν ξηρὰν.

(Ἰωνᾶς 2:1,2,11)

Michelangelo (1475-1564) - Roma, Capella Sistina
Εκδ/Σφρ: 6.3.61

Ὁ Προφήτης Ζαχαρίας

καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν,
λέγων·
" κρίμα δίκαιον κρίνετε,
καὶ ἔλεος καὶ οἰκτιρμὸν ποιῆτε ἕκαστος
πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ." (Ζαχ. 7:8,9)

A-4

Michelangelo (1475-1564)-Roma-Capella Sistina
Εκδ: 1975 - Σφρ: 5.2.76

"...καὶ χήραν καὶ ὀρφανὸν
καὶ προσήλυτον καὶ πένητα
μὴ καταδυναστεύσητε,
καὶ καθίαν ἕκαστος τοῦ ἀδελφοῦ
μὴ μνηστρακείτω ἐν ταῖς καρδίαις
ὑμῶν."

(Ζαχ. 7:10)

A-4

Michelangelo (1475-1564)-Roma, Capella Sistina
Εκδ/Σφρ: 6.3.61

Β: ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος
συγγράφει τὸ Εὐαγγέλιον

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ,
υἱοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ.

Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ...
...Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ
τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας,
ἐξ ἧς ἐγενήθη ὁ Ἰησοῦς
ὁ λεγόμενος Χριστός.
(Ματθ. 1: 1-16)

B-1

Eduardo Rosales (1836-1873)

Εκδ. 29.9.74 - Σφρ. 30.9.74

B.1

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ

Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
παρελεύσονται,
οἱ δὲ λόγοι μου
οὐ μὴ παρέλθωσι.

(Ματθ. 24:35)

Jan van Eyck (1390-1441) - Belgium - Gent - St. Bavo'skatedraal "Lam Gods"

Εκδ. 3.9.77 - Σφρ. 5.9.77

Leonardo da Vinci (1452-1519). Firenze - Uffizi
Εκδ: 1968 - Σφρ: 30.12.68

Ὁ εὐαγγελισμός

καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν,
 εἶπε·

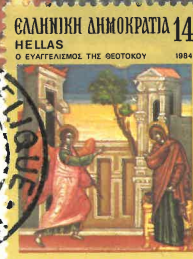
ἡ χεῖρ κεχαριτωμένη
 ὁ κύριος μετὰ σοῦ·
 εὐλογημένη σὺ ἐν γυναῖσιν... "

ΛΟΥΚ. 1:28

B-2

B-2

Ὁ ὕμνος τῆς Μαρίας

ἡ μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον
 καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου
 ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου. "

ΛΟΥΚ. 1:46

ΑΘ.Τούντας - Εἰκόνα 1774 - Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη
Εκδ/Σφρ: 6.12.84

ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ

Ἰδοὺ ἡ παρθένος
ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν,
καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Ἐμμανουήλ, ὃ ἔστι μεθερμηνεύμενον
μεθ' ἡμῶν ὁ θεός.

(Ματθ. 1:23)

B-3

B-3

...καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς
τὸν πρωτότοκον,
καὶ ἔσπαργάνωσεν αὐτόν,
καὶ ἀνέκλινεν αὐτόν ἐν τῇ φάττῃ
(Λουκ. 2:7)

Θ. Πουλάκης (1622-1692) - Εἰκόνα "ἐπὶ σοι χαίρει"
Πάτμος, Ι.Μ. Θεολόχου - Εκδ/Σφρ: 10.12.88

ὁ ὕμνος τῶν ἀγγέλων

...καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ
ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου,
αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων·

“δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία”

(Λουκ. 2:13-14)

B-3

B-3

ἡ προσκύνησις τῶν μάγων

...καὶ ἰδοὺ μάγοι ἐξ ἀνατολῶν,...
καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ,
καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς
αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα,
χρυσόν, καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.

(Ματθ. 2:11)

Nacimiento (Zurbarán) - Madrid.

Εκδ/Σφρ: 4.12.64

ἡ προσκύνησις
τῶν ποιμένων

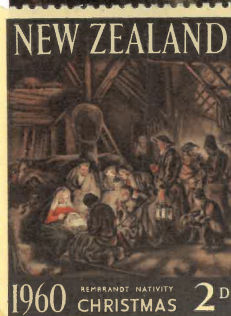
B-3

Murillo (1618-1682) - Madrid, Museo del Prado - Εκδ/Σφρ. 26.10.62

καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ
ἀγρυπνοῦντες . . .
καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς
καὶ δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, . . .
καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος·
μὴ φοβεῖσθε·
ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν
χαρὰν μεγάλην . . .
ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ,
ὅς ἐστι Χριστὸς κύριος . . .
(Λουκ. 2:8-11)

B-3

καὶ ἤχθον σπεύσαντες,
καὶ ἀνεῦρον τὴν τε Μαριάμ
καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος
κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ
(Λουκ. 2:16)

Rembrandt (1606-1669) - London - National Gallery.
Εκδ:1961 - Σφρ: 5.9.61

P. Bruegel, Thomas de la rue de Colombia

τότε ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη
ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν,
καὶ ἀποστείλας,
ἀνείλε πάντας τοὺς παῖδας...
ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω...

θρήνος,
καὶ κλαυθμός,
καὶ ὀδυρμός.

(Ματθ. 2:16,18)

ἡ σφαγὴ
τῶν νηπίων

B-3

B-3

ἡ περιτομή τοῦ Ἰησοῦ

καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτώ
τοῦ περιτεμεῖν τὸ παιδίον,
καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς
(Λουκ. 2:21)

Alonso Cano, (1601-1667) - Madrid
Ἐκδ/Σφρ: 24.3.69

Ἡ ὑπαπαντή τοῦ ἰησοῦ

καί Συμεὼν ἐδέξατο τὸ παιδίον
εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ,
καί εὐλόγησεν τὸν θεόν καὶ εἶπεν·

Ἦν ἂποχύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα
κατὰ τὸ ρῆμά σου ἐν εἰρήνῃ,
ὅτι εἶδον σὺ ὀφθαλμοί μου
τὸ σωτήριόν σου...

(Λουκ. 2:28-30)

B-3

ΛΘ. Τούντας - Εἰκόνα 1774 - Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη
Εκδ/Σφρ: 6.12.84

B-3

Ἡ Θεοτόκος
καὶ τὸ θεῖον βρέφος

μακαρία ἡ κοιλία ἡ βροτάσασά σε,
καὶ μαστοὶ οὗς ἐθήλασας.
(Λουκ. 11:27)

Βυζαντινὴ εἰκόνα 1783. Ἀθήνα Βυζαντινὸ Μουσεῖο.
Εκδ/Σφρ: 20.11.81

ἡ ἄννα ἡ προφήτης

καί ἦν ἄννα προφήτης . . .
 ἥ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ
 νηστείας καὶ δεήσεσι
 λατρεύουσα νύχτα καὶ ἡμέραν .
 καὶ αὕτη αὕτῃ τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα
 ἀνθωμολογεῖτο τῷ κυρίῳ
 καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ . . .

(Λουκ. 2:36-38)

B-3

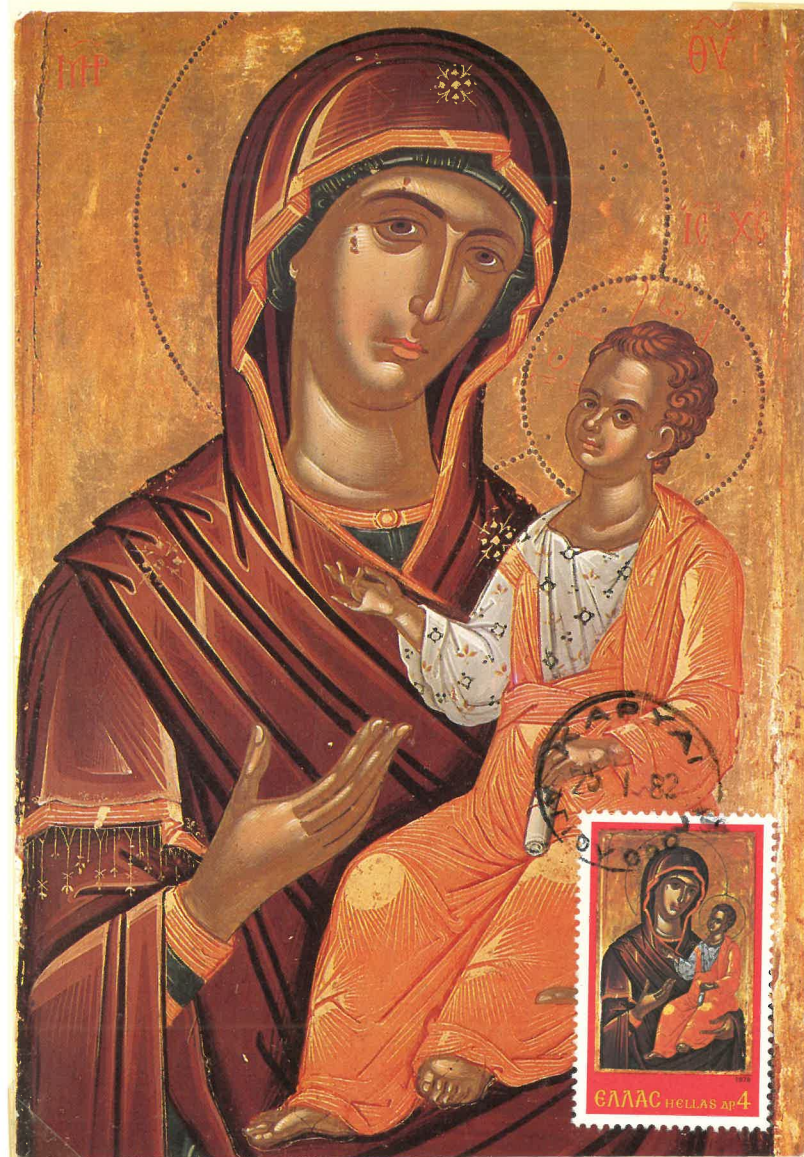
B-3

ἡ ἐπιστροφή ἀπὸ τὴν αἴγυπτο

τελευτήσαντος δέ τοῦ ἠρώδου,
 ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ
 φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν αἰγύπτῳ,
 λέγων·
 "ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον
 καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
 καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ·
 τεθνήκασι γάρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν
 τοῦ παιδίου."

(Ματθ. 2:19,20)

Maestro de los Martirios, 1490 - Heiligenkreuz N.ö.,
 Stiftsmuseum. - Εκδ. 1970 - Σφρ. 6.11.71

Τὰ παιδικὰ χρόνια
τοῦ Χριστοῦ

τό δέ παιδίον
ἠύξανε καί ἐκραταιούτο πνεύματι,
πληρούμενον σοφίας,
καί χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό...
(Λουκ. 2:40)

B-3

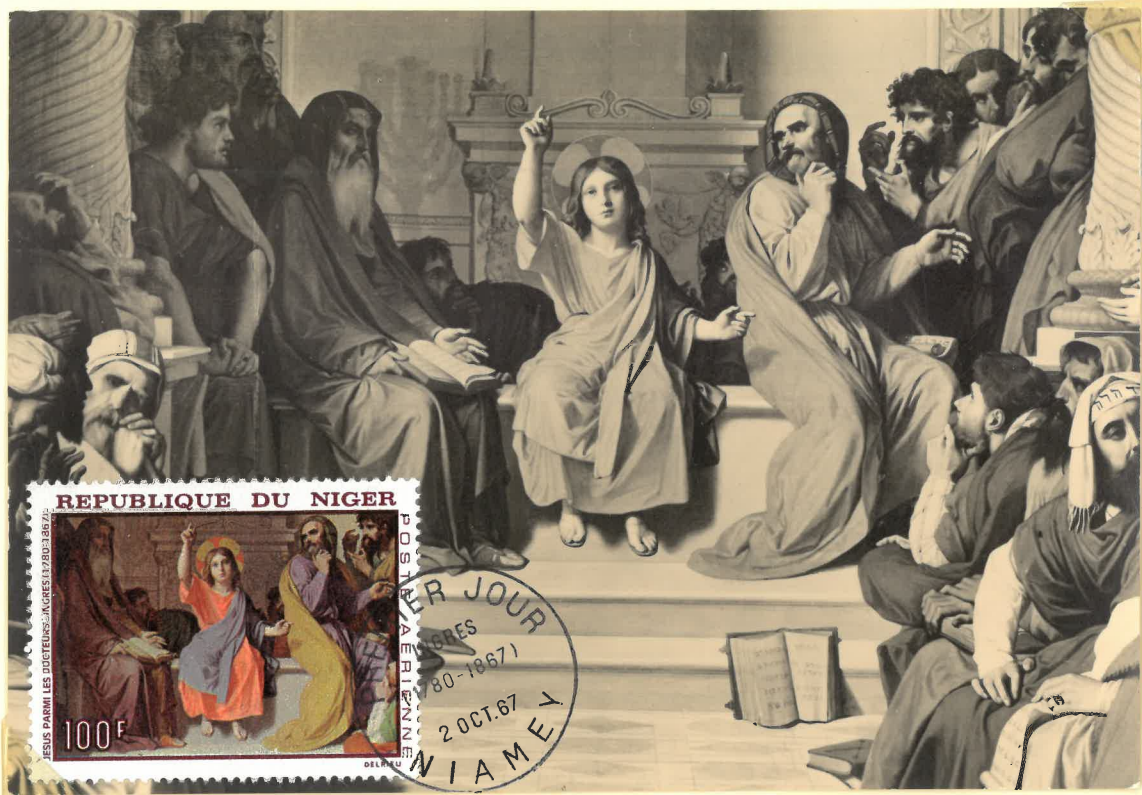
Θεοφάνους τοῦ Κρητός. 1546 - Ι.Μ. Σταυρονικήτα.
Εκδ: 15.12.78 - Σφρ: 25.1.82

... καί Ἰησοῦς προέκοπτε
σοφία, καί ἡλικία καί χάριτι,
παρά Θεῷ καί ἀνθρώποις.
(Λουκ. 2:52)

B-3

Murillo (1618-1682), London, National Gallery
Εκδ: 1965 - Σφρ 18.12.65

B-3

D. Ingres (1780-1867) - Montauban, Musée Ingres - Εκδ/Σφρ: 2.10.67

ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετής
στό Ναό.

...καί εὗρον αὐτόν ἐν τῷ ἱερῷ
καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων
καί ἀκούοντα αὐτόν, καί ἐπερωτῶντα
αὐτούς·
ἑξίσταντο δέ πάντες, οἱ ἀκούοντες
αὐτοῦ.
(Λουκ. 2:46-47)

B-3

Unbekannt - Madrid - Museo Lazaro Galdiano
Εκδ/Σφρ: 26.10.62

ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστής

ἐν δέ ταῖς ἡμέραις ἐκεῖνες,
παράγινεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστής,
κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας,
καὶ λέγων·

“μετανοεῖτε,
ἥγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν”
(Ματθ. 3:1-2)

B-3

Mathis Nithart - 1528 - Kolmar, underlindenmuseum.

Εκδ. 1975 - Σφρ: 20.4.75

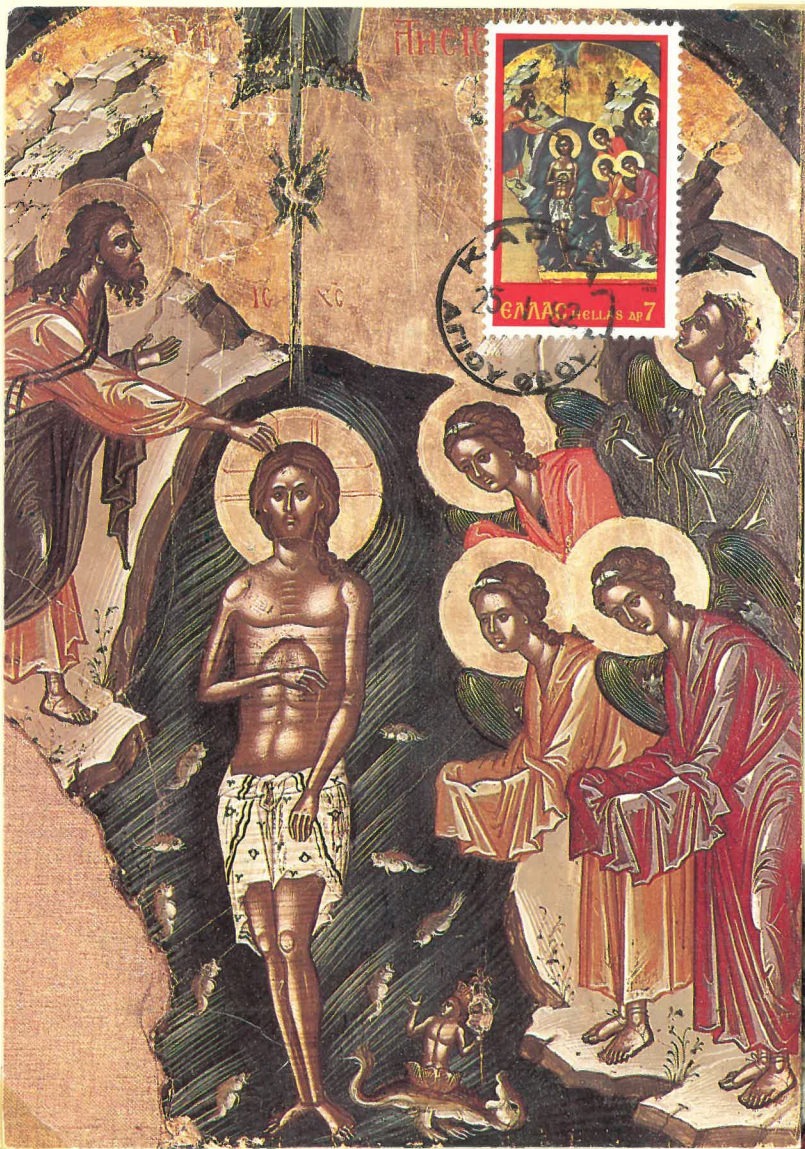

B-3

ὁ ἀποκεφαλισμός τοῦ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ

Corrado Vivanti (1973-1970) - Valletta, St. John's Co-Cathedral. Εκδ/Σφρ. 21.3.70

...καὶ εἶπεν τῷ ἡρώδῃ ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος·
“δός μοι ἐπὶ πιάτῳ τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ”·
...καὶ πέμψας ἡρώδης,
ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.
(Ματθ. 14:8-10)

ἡ βάπτισις

καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου
εἰς τὸν Ἰορδάνην·
καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος
εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς
καὶ τὸ πνεῦμα ὡς περιστέραν
καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν.

(Μαρκ. 1:9-10)

B-3

Θεοφάνους τοῦ Κρητός - 1546 - Ι.Μ. Σταυροκλήτα
Εκδ: 15.12.78 - Σφρ: 25.1.82

ἡ βάπτισις

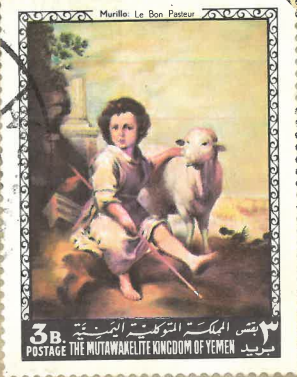
καὶ ἰδού φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα·
"οὗτος ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός,
ἐν ᾧ εὐδόκησα."

(Ματθ. 3:17)

B-3

El Greco (1541-1614) - Madrid, Museo del Prado.
Εκδ/Σφρ. 24.3.61.

ὁ καλὸς ποιμήν

ἐγὼ εἰμὶ ὁ ποιμήν ὁ καλός,
καὶ γινώσκω τὰ ἐμά,
καὶ γινωσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν...
καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι
ὑπὲρ τῶν προβάτων.

(Ἰωαν. 10:14-15)

B-4

Murillo (1618-1682) - Madrid, Museo del Prado.
Εκδ: 1967 - Σφρ: 21.12.67

B-4

μία ποίμνη, εἰς ποιμήν

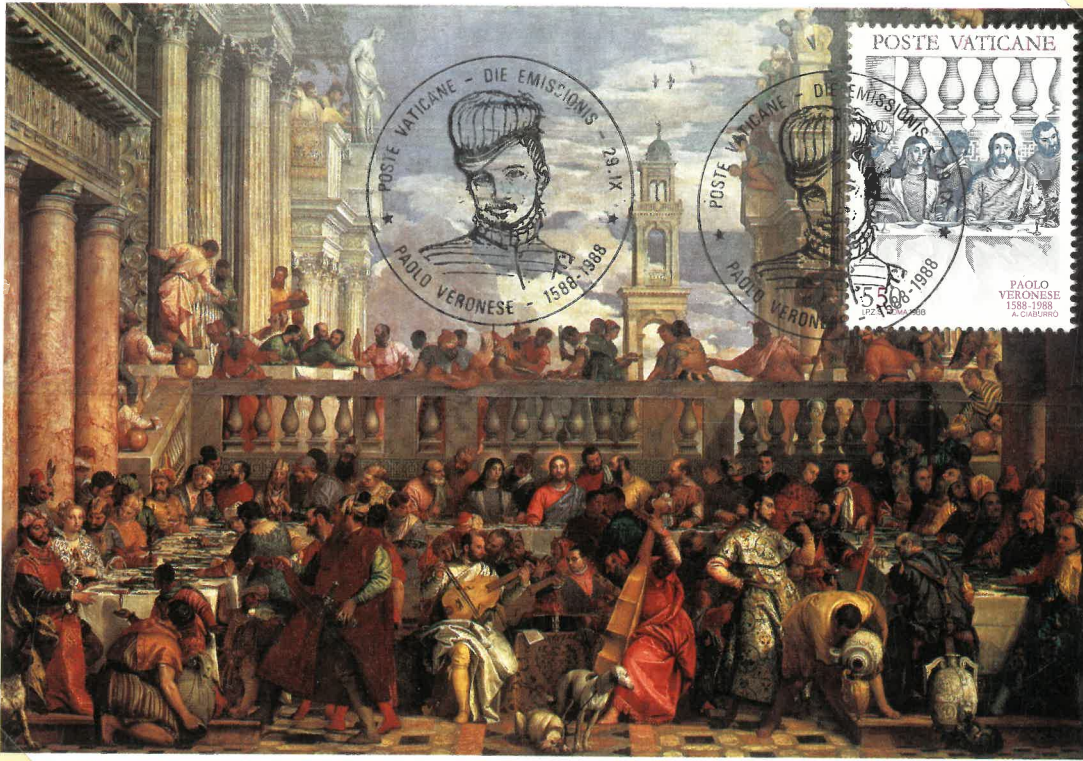
καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω,
ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐτῆς ταύτης·
καθεὶνὰ με δεῖ ἀγαγεῖν,
καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι,
καὶ γενήσεται μία ποίμνη,
εἰς ποιμήν.

(Ἰωαν. 10:16)

Bernhard Plockhoster (1825-1907) - Rue de Colombia

Εκδ: 1970 - Σφρ: 6.11.71

ὁ γάμος ἐν κανᾶ

B-4

Paolo Veronese (1528-1588) - Paris, Musée du Louvre - Εκδ/Σφρ: 29.9.88

γάμος ἐγένετο ἐν κανᾶ τῆς Γαλιλαίας...

...καὶ ὑστερήσαντος οἴνου, λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·

"γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος·"

καὶ ἐρεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ, οἶνον γεγενημένον...

(Ἰωαν. 2:1,3,7,9)

B-4

ὁ Ἰησοῦς
καὶ ἡ Σαμαρεῖτις

Alonso Cano (1601-1676) - Madrid, San Fernando - Εκδ/Σφρ: 24.3.69.

τὴν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ...

καὶ ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας, ἀντλῆσαι ὕδωρ·

καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·

"πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψᾷ πάλιν·"

ὅς δ' ἂν πῖνῃ ἐκ τοῦ ὕδατος, οὗ ἐγὼ δώσω αἰτῶ, οὗ μή διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα·"

(Ἰωαν. 4:6-14)

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει
παράλυτον

B-4

Raphael (1483-1520) - Mantova, Palazzo Ducale - Εκδ/Σφρ. 22.6.68

ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ,
τριάκοντα καὶ ὀκτώ ἔτη ἔχων
ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ...
λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς·

Ἔθελεις ὑγιῆς γενέσθαι;
Ἐγείρε,
ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ πε-
ριπάτει...
Μηκέτι ἀμάρτανε..."
(Ἰωάν 5:5-8)

καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς...
(Ἰωάν 5:9)

B-4

Wandteppichen - Εκδ/Σφρ: 20/9/69

ὁ καλὸς Σαμαρίτης

"ἄνθρωπός τις
κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὴν,
καὶ ληστὰς περιέπεσεν.
οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν
καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον
ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα...

Ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ,
καὶ ἰδὼν αὐτόν ἀντιπαρῆλθεν.
ὁμοίως δέ καὶ λευίτης...

(Λουκ. 10: 30-32)

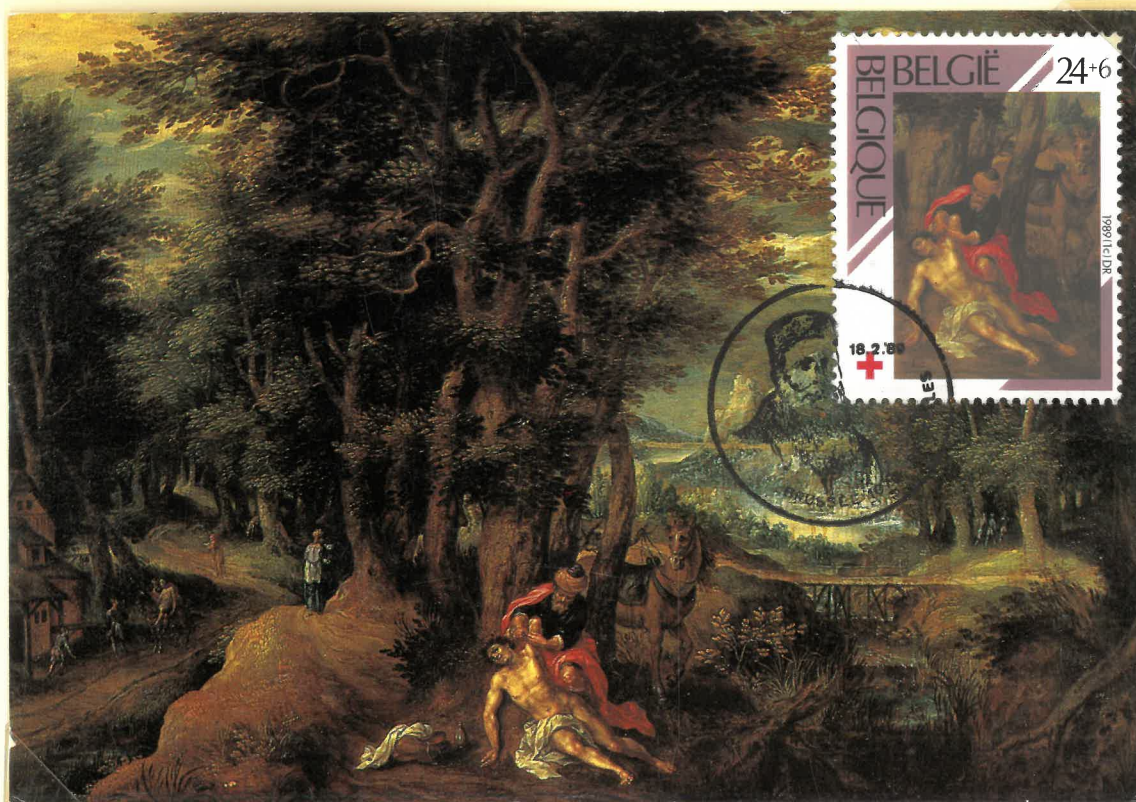
B-4

Francesco Bassano (1549-1593)

Εκδ: 3.11.51 - Σφρ: 7.4.52

B-4

Σαμαρίτης δέ τις,
ὁδεύων ἦθε κατ' αὐτόν,
καὶ ἰδὼν αὐτόν
ἐσπλαγχνίσθη,
καὶ προσελθὼν
κατέδωκε τὰ
τραύματα αὐτοῦ...
(Λουκ. 10: 33-34)

Denis van Alsloot - Bern, Kunstmuseum - Εκδ/Σφρ: 18.2.89

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Πέτρος

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τῷ Πέτρῳ·

"σύ εἶ Πέτρος,

καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ
οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν..."

(Ματθ. 16:18)

B-4

Perugino - Εκδ: 2.12.49 - Σφρ: 9.2.50

B-4

ὁ Πέτρος καὶ τὰ κλειδιά.

"...καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς
τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν..."

(Ματθ. 16:19)

El Greco (1541-1614) - Madrid - Monasterio del
Escorial
Εκδ/Σφρ: 24.3.61

ἡ μεταμόρφωσις
τοῦ Ἰησοῦ

B-4

Raphael (1483-1520) - Roma, Vaticano - Εκδ/Σφρ: 9.8.83

καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν
καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
ὥς ὁ ἥλιος,
τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένοντο λευκά
ὥς τὸ φῶς...

καὶ ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ
ἐπεσκίασεν αὐτούς,
καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης,
λέγουσα·

ὁὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός,
ἐν ᾧ εὐδόκησα
αὐτοῦ ἀκούετε."

(Ματθ. 17:2,5)

B-4

Raphael (1483-1520) - Roma, Vaticano
Εκδ/Σφρ: 30.9.76

Ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ ἥλιος
στὴ μεταμόρφωσιν τοῦ Ἰησοῦ

...καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο
συνελάβουν αὐτῷ,
οἵτινες ἦσαν Μωυσῆς καὶ ἥλιος,
οἱ ὁφθέντες ἐν δόξῃ,
ἔλεγον τῇ ἐξοδῶν αὐτοῦ...

(Λουκ. 9:30-31)

B-4

Raphael (1483-1520) - Roma-Vaticano.

Εκδ/Σφρ: 30.9.76

...Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ,
ἦσαν βεβαρημένοι ὑπνῷ·

διαγρηγορήσαντες δὲ
εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ,
καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας
αὐτῷ...

...ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς
ἀπ' αὐτοῦ...

(Λουκ. 9:32-33)

B-4

Raphael (1483-1520) - Roma, Vaticano.

Εκδ/Σφρ: 30.9.76

ἡ παραβολή
τοῦ ἀσώτου

B-4

Bernardino Licino (1489-1560) - Bucaresti, Museul de Artă - Εκδ: 28.7.69 - Σφρ: 29.9.69

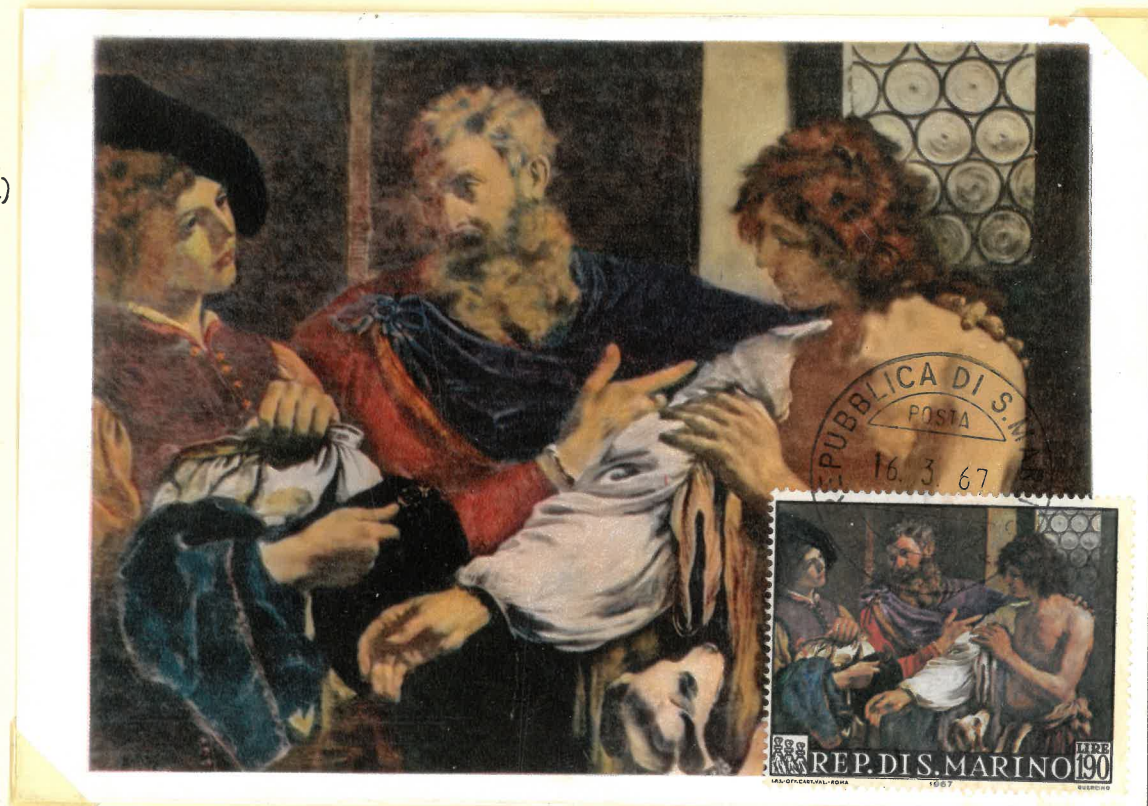
καὶ ὁ κτώτερος υἱός...
διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως...
εἰς ἑαυτὸν δέ ἔλθων, εἶπε·

“λιμῶ ἀπόλλυμαι...

πάτερ,
ἤμαρτον εἰς τὸν
οὐρανὸν καὶ
ἐνώπιόν σου...
(Λουκ. 15:11-24)

ἡ στολή ἡ πρώτη

B-4

Γiov. Barbieri (1591-1666) - Roma, Galleria Borghese - Εκδ/Σφρ: 16.3.67

εἶπε δέ ὁ πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ·
“ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δαρτύλιον,
εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ... καὶ ἐνέγκατες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε,
καὶ φαγόντες εὐφρανθήμεν, ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου,
νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε καὶ ἀπολωλὸς ἦν καὶ εὗρέθη”. (Λουκ. 15:22-24)

ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία
φιλοξενούν τὸν Ἰησοῦν

ἡ δέ Μάρθα,
περιεσπᾶτο περί πολλήν διακονίαν...
...καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·

Ἄ Μάρθα, Μάρθα,
μεριμνᾷς καὶ τυρβάσῃ περί πολλά·
ένός, δέ ἐστὶ χρεία.

Μαρία δέ,
τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο,
ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς...

(Λουκ. 10:40-42)

B-4

Titoretto (1518-1594) - München, Bayerische

Εκδ: 1973 - Σφρ. 29.4.73

B-4

ὁ Ἰησοῦς
ἐκδιώκει τοὺς ἐμπόρους
ἀπὸ τοῦ Ναοῦ.

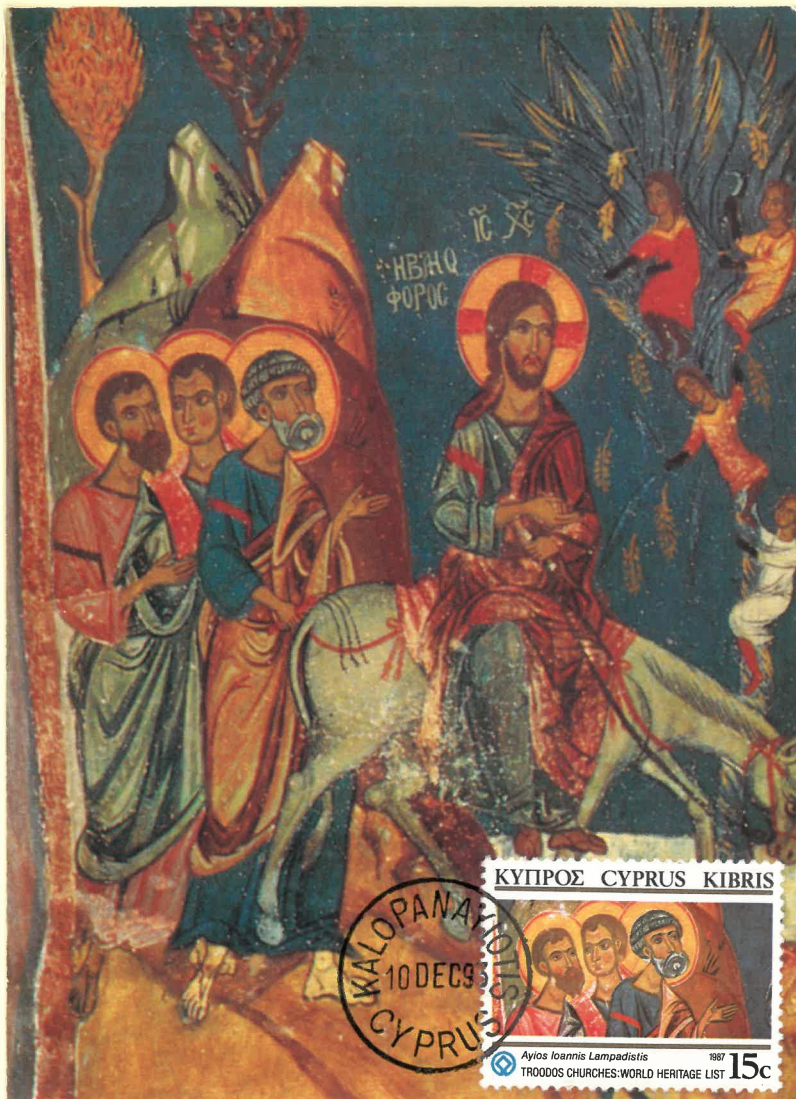
καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς
εἰς τὸ Ἱερόν,
ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς
πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ
ἀγοράζοντας, λέγων αὐτοῖς·

Ἔγγραπται ὅτι,
ὁ οἶκος μου,
οἶκος προσευχῆς, ἐστίν·
ὑμεῖς δέ αὐτόν ἐποιήσατε
σπήλαιον ληστῶν·

(Ματθ. 19:45-46)

vespigniano (1267-1336) - Padova, Cappella degli Scrovegni Εκδ. 1969 - Σφρ. 21.12.69

Ayios Ioannis Lambadistis church, Cyprus.

ἡ εἰσοδος τοῦ Ἰησοῦ
ἐν τῷ Ἱεροσόλυμα

εὐρών δέ οἱ ἰσοῦς ὄναριον,
ἐκάθισε ἐπ' αὐτῷ . . . οἱ δέ
ἐλάβον τὰ βᾶϊα τῶν φοινίκων,
καί ἐξηλθον εἰς ἀπάντησιν
αὐτῷ καί ἔκραζον :

“ὦ δαννά·

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος
ἐν ὀνόματι Κυρίου...”

(Ἰωαν. 12:14)

βυζαντινὴ εἰκόνα 12^{ου} αἰῶνα

CYPRUS - FDC 101293

Unbekannter - Malta - Valletta

FDC 260178

Ἡ ἁμαρτωλή γυναῖκα
εἰς μετάνοιαν

κύριε ,
ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις
περιπεσοῦσα γυνή

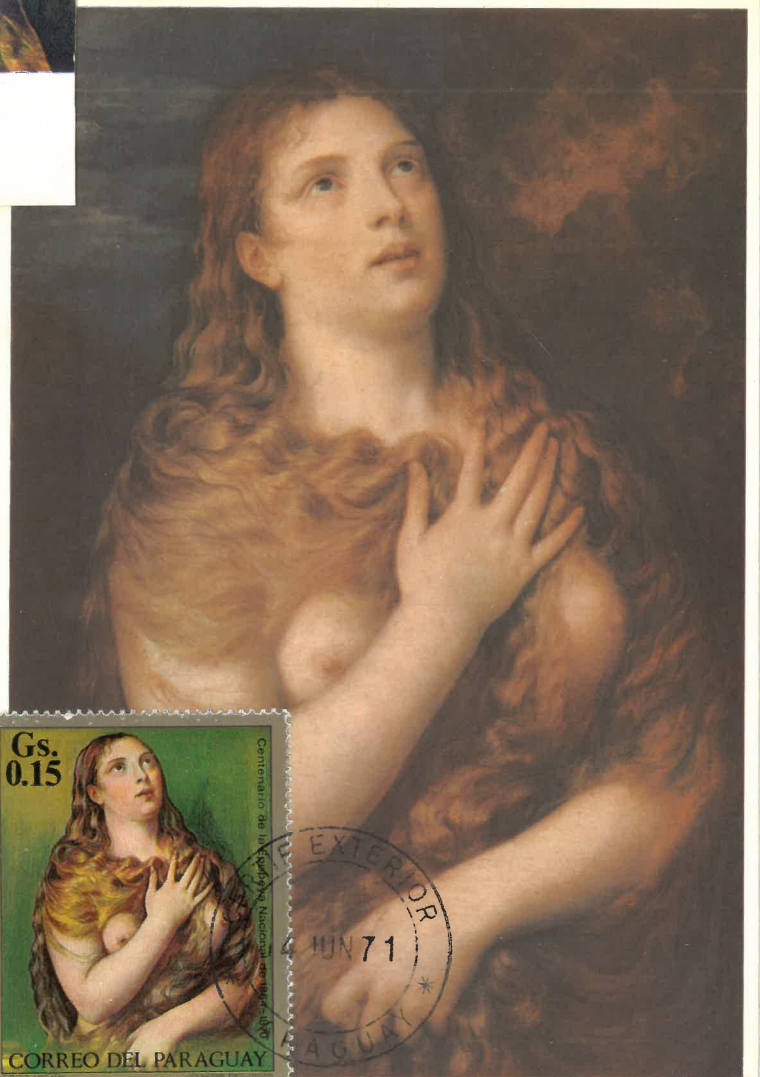
δέξαι μου τὰς πληγὰς
τῶν δακρύων

β4

El Greco (1541-1614) - Budapest
Museum of Fine Arts - FDC 300568

καί ἐκ βορβόρου τῶν ἔργων μου,
ρῦσαι με ,

(ἀκολουθία μετ. Τρίτης)

β4

Titiziano (1485-1576) - Firenze, Galleria Pitti
ἐκδ./ἐγ 1970/040671

Ὁ Μυστικός Δείπνος

οὐσίας δέ γενομένης
ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα...

λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον... εἶπε·
"λάβετε φάγετε·
τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμά μου..."

καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον... λέγων·
"πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες·
τοῦτο γάρ ἐστὶ τὸ αἷμά μου..."

(Μαρκ. 14:17, Ματθ. 26:26-28)

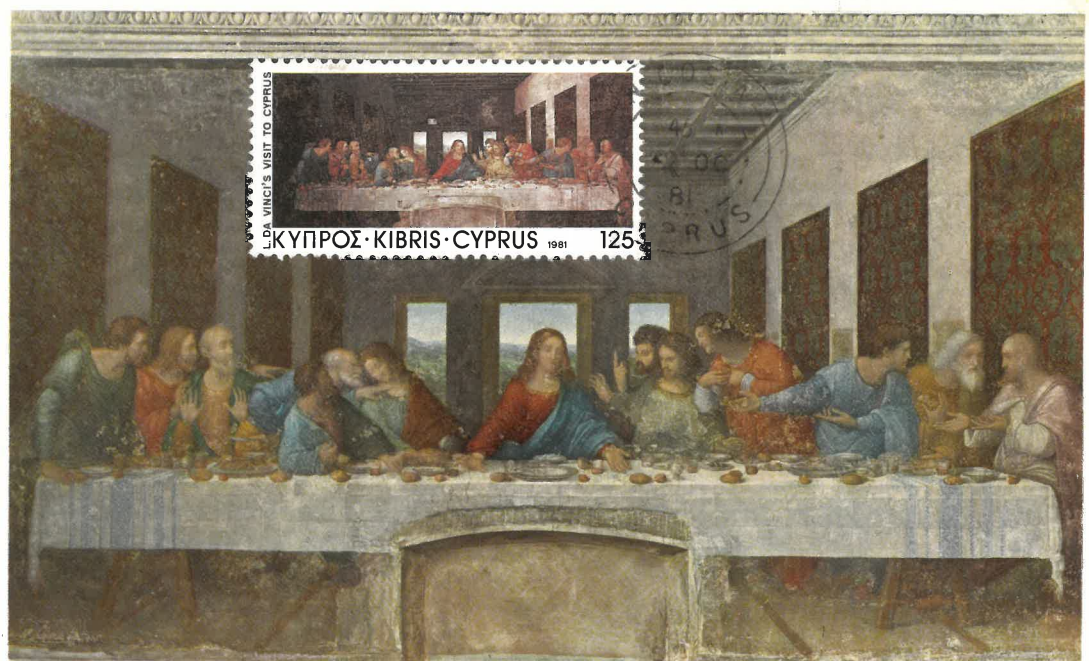
B-4

Μιχαὴλ Δαμασκηνοῦ (16^{ος} αἰών). Ηράκλειο, Αρ. Αικατερίνη
Εκδ/Σφρ: 8.4.94

B-4

καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν
καὶ ἐσθιόντων,
εἶπεν ὁ Ἰησοῦς·

"ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι,
εἰς ἐξ ὑμῶν
παραδώσει με...
(Μαρκ. 14:18)

BARTOLOMÆUS ANDREAS PETRUS THOMAS PHILIPPUS MATTEUS SIMON —
JACOBUS JUDAS JOHANNES JACOBUS MAJOR THADDEUS

Leonardo da Vinci (1452-1519) - Milano, S.M. delle Grazie
Εκδ: 15.6.81 - Σφρ: 2.10.81

El Greco (1541-1614) FDC 240361

ὁ Ἰησοῦς προδευχόμενος
ἐν τῷ κήπῳ τῶν ἐλαιῶν

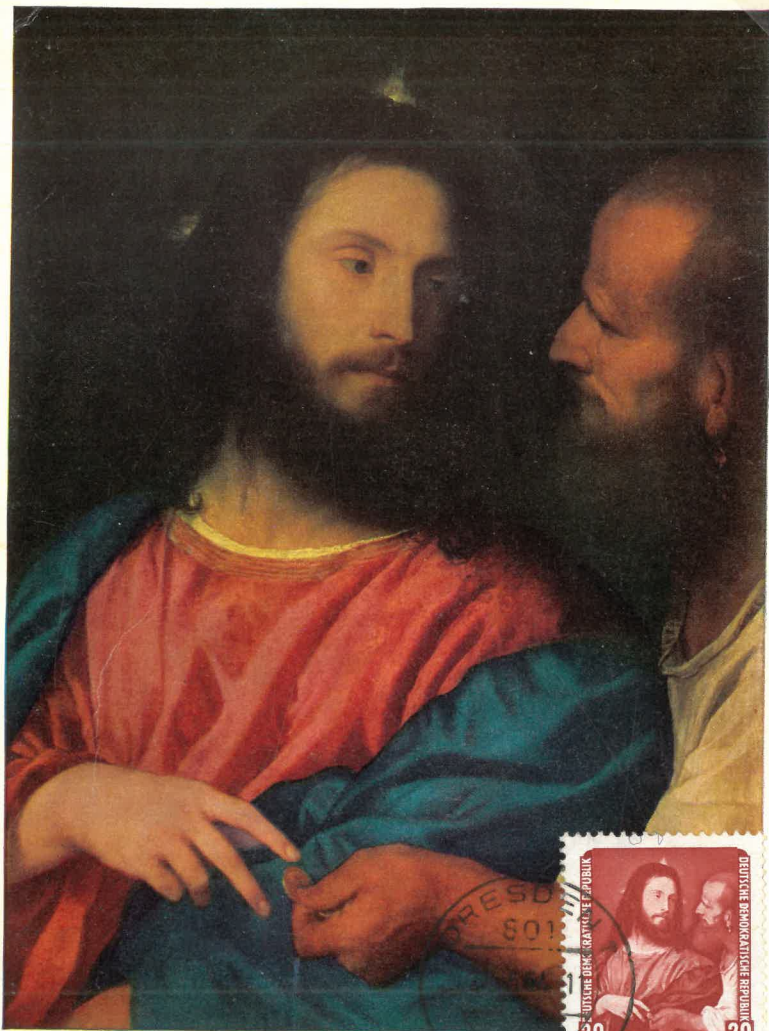
καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ,
προδευχόμενος καὶ λέγων :
"Πάτερ μου !
εἰ δυνατόν ἐστὶ, παρελθέτω ἀπ'
ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο·
πλὴν οὐχ ὡς ἐγώ θέλω,
ἀλλ' ὡς σύ."

καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς
καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας·
καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ :
"οὐκ ἰσχύετε μίαν ὥραν
γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ ;
γρηγορεῖτε καὶ προδευχεσθε,
ἵνα μὴ εἰδέσθῃτε εἰς πειρασμόν·"

(Μαθ. 26:39)

Corrado Giaquinto (1700-1765)
Museo del Prado - FDC 261062

ὁ Ἰούδας
καὶ τὰ ἀργύρια τῆς προδοσίας

καὶ εἶπεν Ἰούδας Ἰσκαριώτης
πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς·

“τί θέλετέ μοι δοῦναι,
καὶ ἐγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν”

οἱ δέ ἔσθησαν αὐτῷ
τριάκοντα ἀργύρια.

(Ματθ. 26:14)

B-5

Titiano Vecellio (1477-1576) - Dresden, Gemäldegalerie

Εκδ. 26.6.57 - Σφρ: 27.6.64

B-5

Ὁ Πόντιος Πιλάτος
πλένει τὰς χεῖρας του

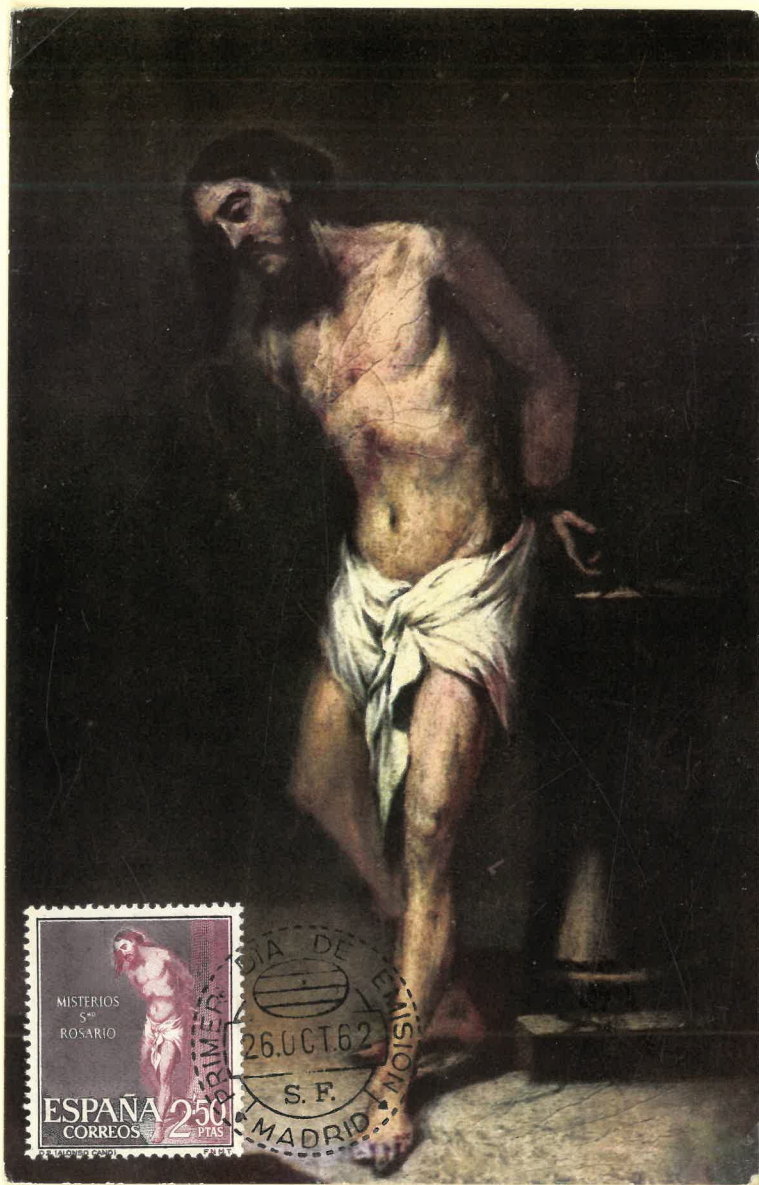
...καὶ λαβὼν ὕδωρ
ὁ Πιλάτος
ἀπενίψατο τὰς χεῖρας
ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λεγὼν·

“ἀθῶος εἰμὶ
ἀπὸ τοῦ αἵματος
τοῦ δικαίου τούτου·
ὑμεῖς ὀφείθε”

(Ματθ. 27:24)

Rembrandt (1606-1669) - Εκδ: 30.1.69 - Σφρ: 1970

Alongo Cano - museo del Prado
FDC. 261062

Ἡ χλαμίδα

... καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ,
 ἐξέδυσαν αὐτῷ τὴν χλαμίδα,
 καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια
 αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον αὐτόν
 εἰς τὸ σταυρῶσαι.

(Μαθ. 27:31)

οἱ ἐμπαιγμοὶ
κατὰ τοῦ Ἰησοῦ

καὶ οἱ ἄνδρες
 οἱ δυνέχοντες τὸν Ἰησοῦν,
 ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες,
 καὶ περικαλύψαντες αὐτόν
 ἔτυπον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον...

(Λουκ. 22:63-64)

Β5

El Greco (1541-1614) - Toledo, Cathedral
Εκδ. 060365 - Σφρ. 150565

β5

Anthony Van Dyck (1599-1641) Museo del Prado - FDC. 020470

ὁ ἀκάνθινος δτέφανος

... τότε οἱ στρατιῶται πλέξαντες δτέφανον ἐξ ἀκανθῶν
ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ...

καὶ ἐνέπαιζον αὐτόν λέγοντες : "χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων"

(Ματθ 27:29)

Giovanni Domenico Tiepolo (1727-1804) - Museo del Prado
FDC. 261062

"Ἴδε ὁ ἄνθρωπος

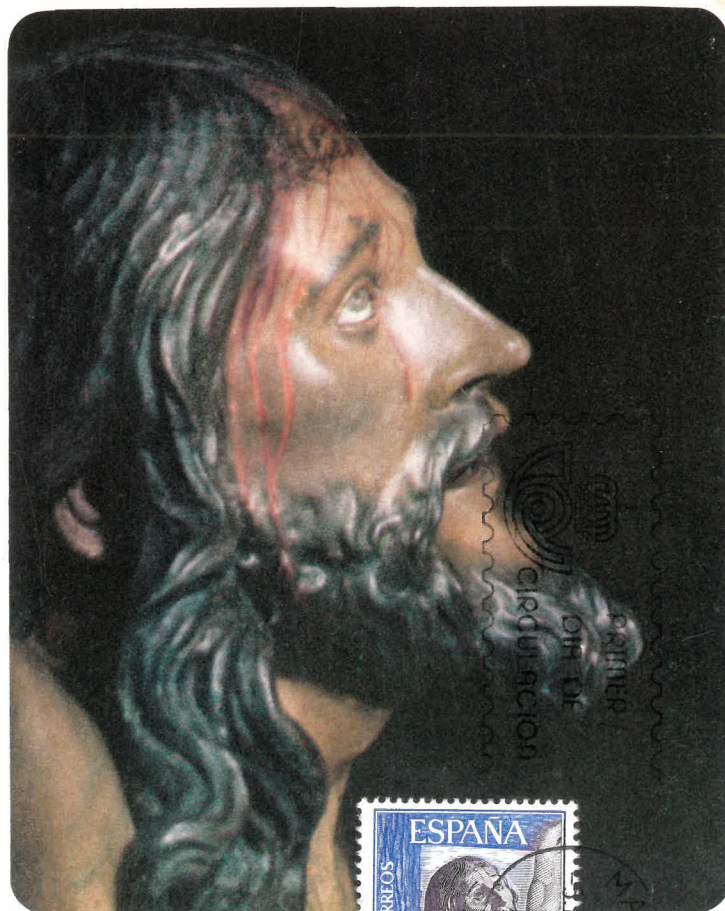
ἔξηλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω
φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον
καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον
καὶ καλάμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ,

καὶ λέγει (Πιλάτος) αὐτοῖς·

"Ἴδε ὁ ἄνθρωπος"

(Ἰωαν. 19:5)

B-5

ἡ καταδίκη τοῦ Ἰησοῦ

καὶ λέγει (Πιλάτος) τοῖς Ἰουδαίοις·

"Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν"

οἱ δὲ ἐκράυγασαν·

"ἄρον ἄρον, σταύρωσον αὐτόν"

(Ἰωαν. 19:15).

B-5

Francisco Ruiz Gijón - Sevilla

ΕΚΔ/ΣΦΡ: 5.11.82

Raphael (1483-1520 - Museo del Prado
Έκδ. 300383 - Σφρ. 090883

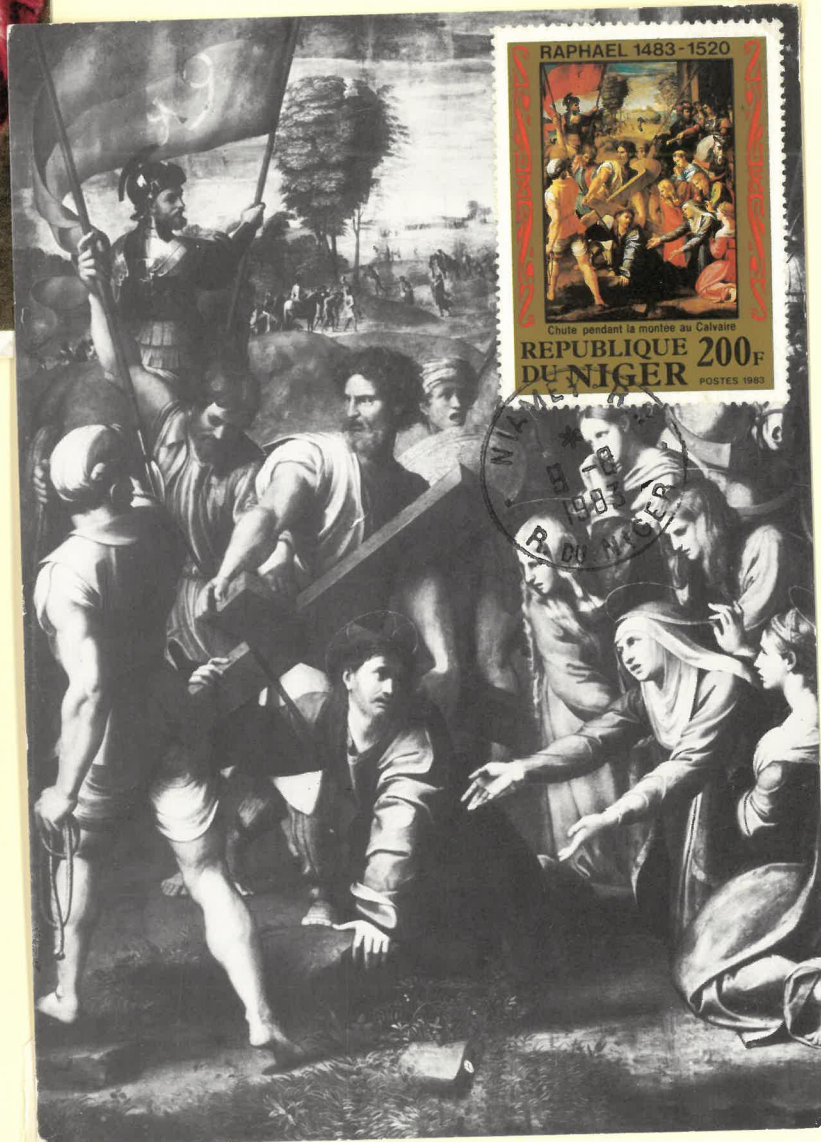
Ἡ μεταφορὰ τοῦ Σταυροῦ

καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν,
 ἐπιλαβόμενοι τινός
 Σίμωνος κυρηναίου,...
 ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρόν
 φέρειν ὀπίσθεν τοῦ Ἰησοῦ...

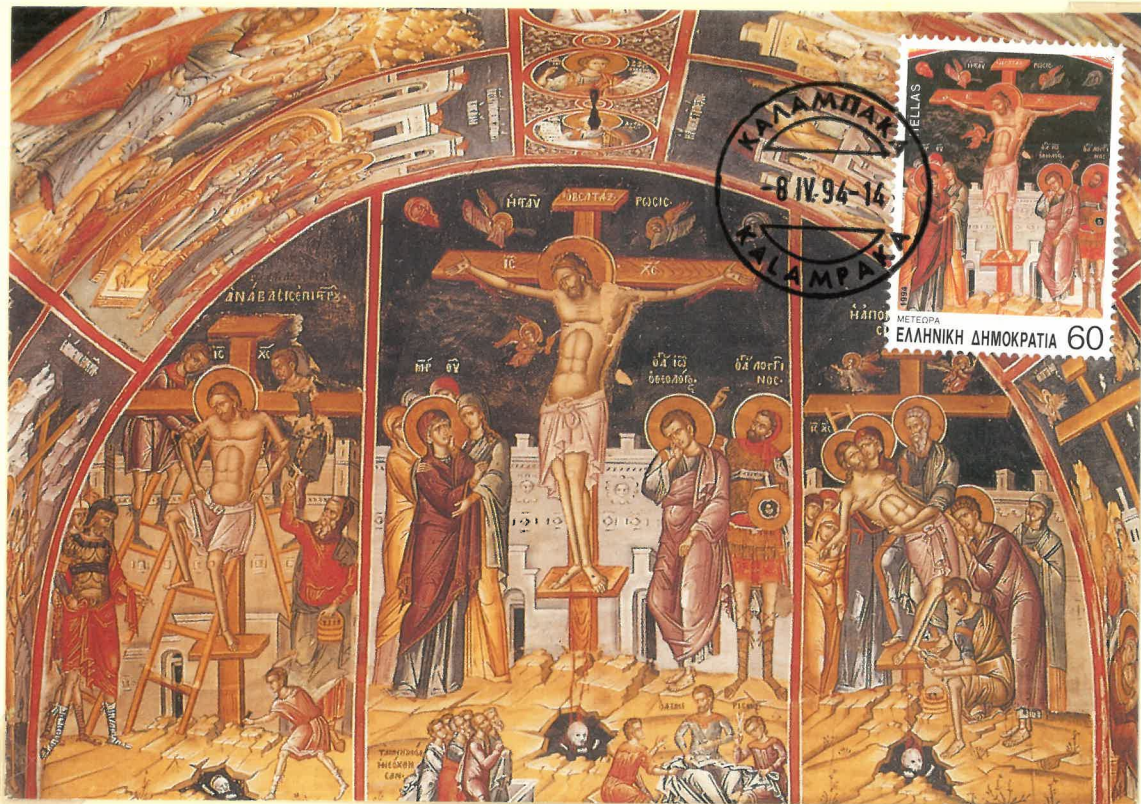
(Λουκ. 23:26)

...καὶ βαστάζων τὸν σταυρόν
 αὐτοῦ, ἐξῆλθεν εἰς τὸν λερόμενον
 κρανίου τόπον....

(Ἰωαν 19:17)

El Greco (1541-1614) - Museo del Prado
FDC 261062

ἡ στυάριωσι

B-5

Τοιχογραφία (1552) - Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως - Μετέωρα - Εκδ/ζφρ: 8.4.94

καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον
τὸν καλούμενον Κρανίον,
ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτόν...
ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν·

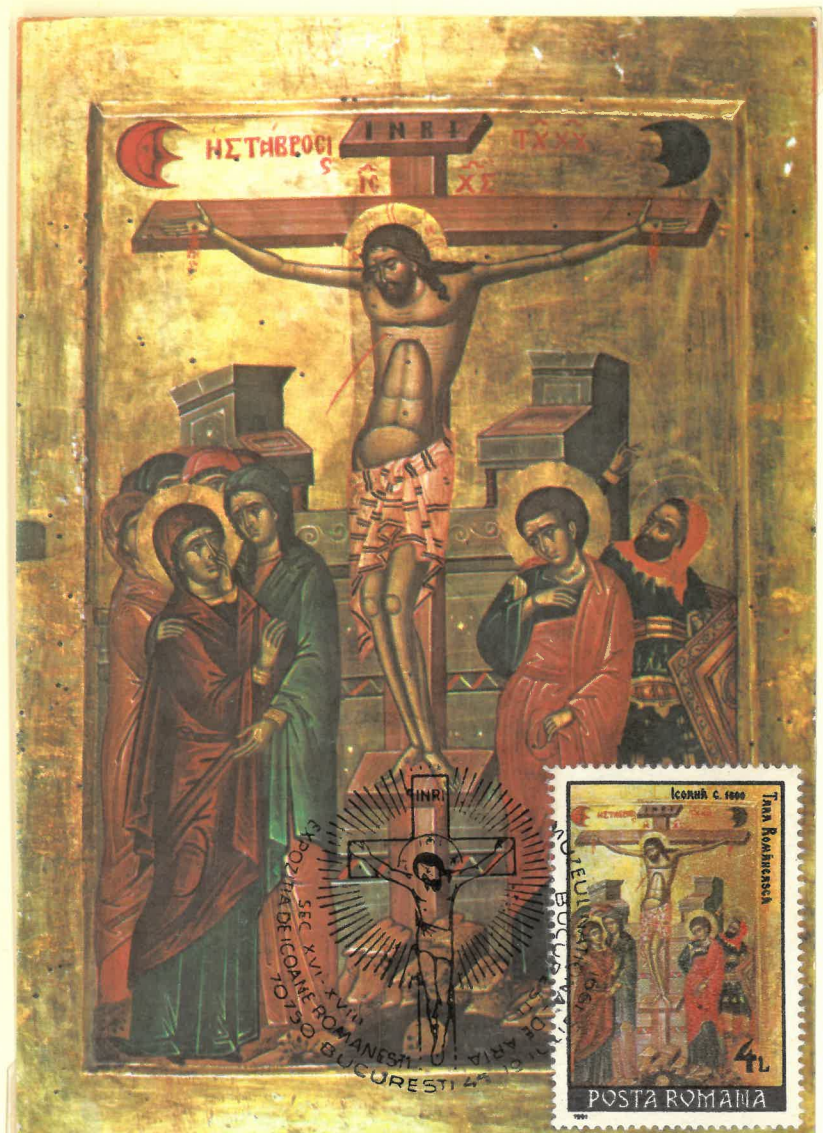
“Πάτερ, ἄφεες αὐτοῖς·
οὐ γάρ οἶδασι τί ποιοῦσι.”
(Λουκ. 23:33)

ἡ μητέρα καὶ ὁ Ἰωάννης

Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα
καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα
ὃν ἠγάπα,
λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ·
“Γυναί, ἴδε ὁ υἱός σου.”

εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ·
“Ἴδε ἡ μήτηρ σου.”
(Ἰωαν. 19:26-27)

B-5

Εἰκόνα του 1680 - Μουσείο Βουκουρεστίου
Εκδ/ζφρ: 19.7.91

El Greco (1541-1614) - Madrid, Museo del Prado
Εκδ/Σφρ: 24.3.61

Ὁ Ἰησοῦς παραδίδει τὸ πνεῦμα του.

καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ
ὁ Ἰησοῦς εἶπε·

“ πᾶτερ,
εἰς χεῖράς σου
παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου ”.

καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσε.

(Λουκ. 23:46)

B-5

Rubens (1577-1640) - Antwerpen, Kathedral van O.L.
Εκδ: 9.4.73 - Σφρ: 17.7.73

Υroww

ἡ ἀποκαθήλωσις

ὁψίας δέ γενομένης
ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος
ἀπὸ Ἀριμαθαίας,
τοῦνομα Ἰωσήφ...

καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ,
ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ
(Ματθ. 27: 57-58)

Ὁ θρῆνος τῶν γυναικῶν

ἦσαν δέ ἐκεῖ πολλάι,
ἀπό μακρόθεν θεωροῦσαι,
αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ...

(Μτθ. 27:55)

B5

Luis de Morales.

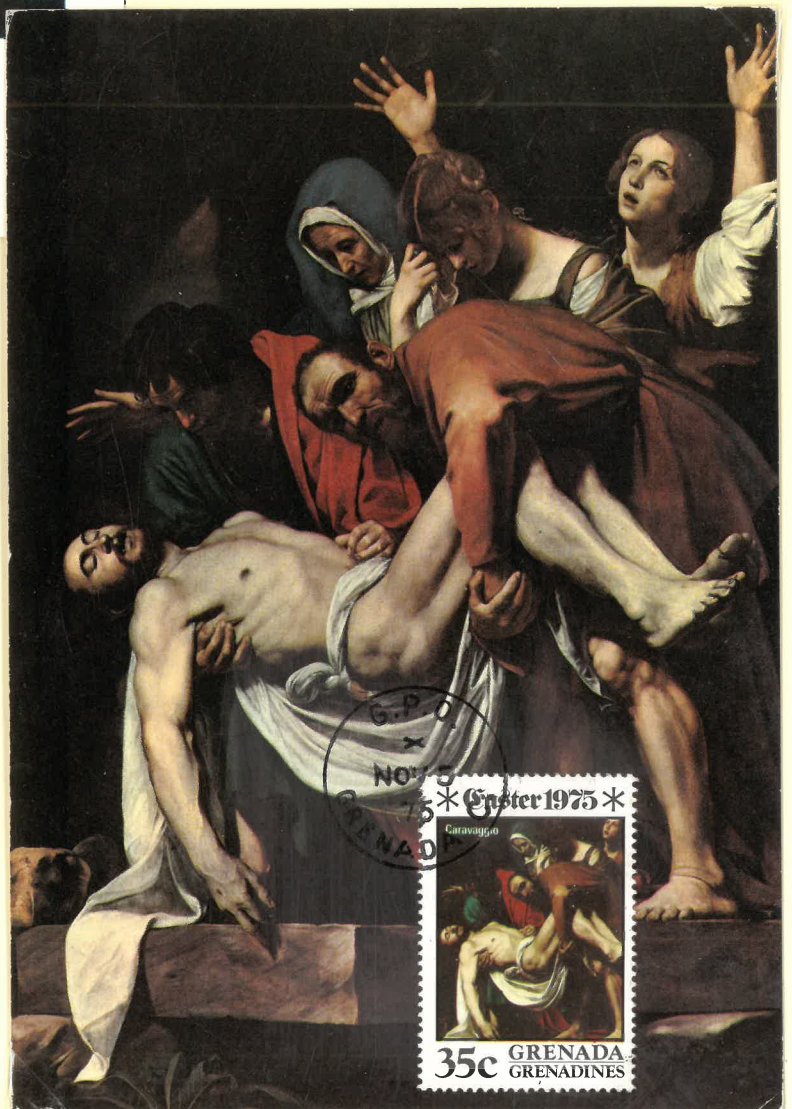
Ἐκδ/σφρ. 24.03.1970

Προετοιμασία ταφῆς

ἦλθε δέ καί Νικόδημος....
φέρων μίγμα σμύρνης καί ἁλός...
...ἔλαβον οὖν τό σῶμα τοῦ Ἰησοῦ
καί ἔδησαν αὐτό ὀθονίοις
μετά τῶν ἁρωμάτων...

(Ἰωαν. 19:39)

B5

Caravaggio (1573-1610) Roma-Vaticano

Ἐκδ/σφρ. 5.11.1975

Ὁ ἑνταφιασμός

B-5

Εἰκόνα (1620-1645) - Ι.Μ. Ἰωάννου Θεολόγου-Πάτμος - Εκδ/Ξφρ: 8.4.94

Ἦν δέ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἑσταυρώθη, κήπος,
καί ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν,
ἐν ᾧ οὐδέτις οὐδεὶς ἔτεθῃ
ἐκεῖ οὖν . . . ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.
(Ἰωαν. 19:41-43)

ἡ σφράγις τοῦ τάφου
ἔφη δέ πιλάτος αὐτοῖς·
"ἔχετε κουστωδία·
ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὥς οἴδατε"
οἱ δέ πορευθέντες
ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον,
σφραγίσαντες τὸν λίθον . . .
(Ματθ. 27:65)

B-5

William Hogarth (1697-1794)-Bristol, Art gallery
Εκδ. 7.3.70 Ξφρ. 20.4.70

β6

Από χειρόγραφον Εὐαγγέλιον XI αἰων. Ι.Μ.Διονισίου· ἁγ. Ὄρος
ἔκδ/σφρ. 8.4.1994.

Ἡ εἰς ἁδου κάθοδος

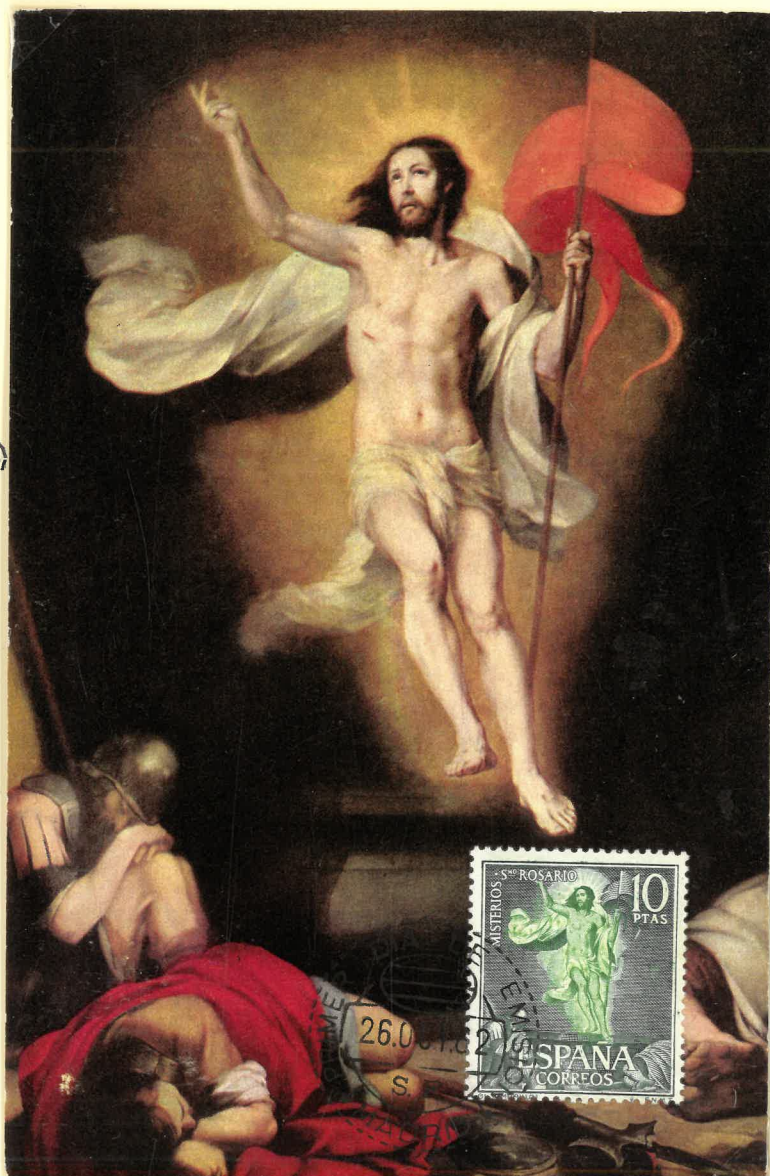
ἤπλωσεν ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης
 τὴν δεξιάν αὐτοῦ χεῖρα,
 καὶ ἐκράτησεν καὶ ἤγειρε
 τὸν προπάτορα Ἀδάμ.

(ἀκολουθία Μ. Γαββάτου)

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ

Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν
 θανάτῳ θάνατον πατήσας....

Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου,
 Κύριε.

β6

Murillo (1618-1682)-Madrid-academia de Bellas Artes
ἔκδ/σφρ. 26.10.1962

ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ

...καὶ ἰδοὺ σεισμός ἐγένετο μέγας·
ἄγγελος γὰρ κυρίου
καταβάς ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν
ἀπεκύλισεν τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας.

(Ματθ. 28: 2)

B-6

Raphael (1483-1520) - San Paolo, Museu de Arte.

Εκδ/Σφρ: 25.5.83

B-6

οὐκ ἔστιν ὧδε

διαγενομένου τοῦ σαββάτου,
μαρία ἡ μαγδαληνὴ,
καὶ μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ σαλώμ,
ἠγόρασαν ἀρώματα
ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν...

ὁ δὲ ἄγγελος λέγει αὐταῖς·

Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρινόν
τὸν ἐσταυρωμένον·

ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε..."

(Μαρκ. 16: 1, 6)

William Hogarth (1697-1764) - Bristol, Art Gallery

Εκδ: 7/3/70 - Σφρ: 20.4.70

Μετὰ τὴν ἀνάστασιν,
ὁ Ἰησοῦς ἐμφανίζεται
στὴν Μαρία

B-6

Giotto (1267-1336) - Padova, Cappella degli Scrovegni - Εκδ: 1.3.78 - Σφρ: 16.9.79

Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ, κλαίονσα ἔξω.
...λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
"Μαρία".
στραφεῖσα ἐκείνῃ λέγει αὐτῷ·
"ῤαββουνί",
ὃ λέγεται, διδάσκαλε.
λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
"μή μου ἅπτου..."
(Ιωαν. 20:11,16)

B-6

Duccio di Buoninsegna, (13^{ος} 14^{ος} αἰων) - Siena, museo dell'opera del Duomo

Εκδ: 1982 / Σφρ: 16.12.88

Μετὰ τὴν ἀνάστασιν,
ὁ Ἰησοῦς ἐμφανίζεται
στὴ λίμνη Τιβεριᾶδος

πρωίας δὲ ἤδη γενομένης, ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν ἀγιάλόν... καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς·
"βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίπτυον καὶ εὕρησθε."
ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλῆθους τῶν ἰχθύων
(Ἰωαν. 21:4,6)

B-6

Ἡ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ

καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι
τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς
ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό.

καὶ ἐρένετο ἀφ' οὐρανόθεν
ἦχος, ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας,
καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον
οὓς ἦσαν καθήμενοι,
καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμενα
γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός,
ἐκάθισε τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν,
καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου.

(Πραξ. 2: 1-4)

El Greco (1541-1614)-Madrid, Museo del Prado.
ΕΚΔ/ΣΦΡ: 22.5.75

B-7

Τὸ κήρυγμα τοῦ Πέτρου

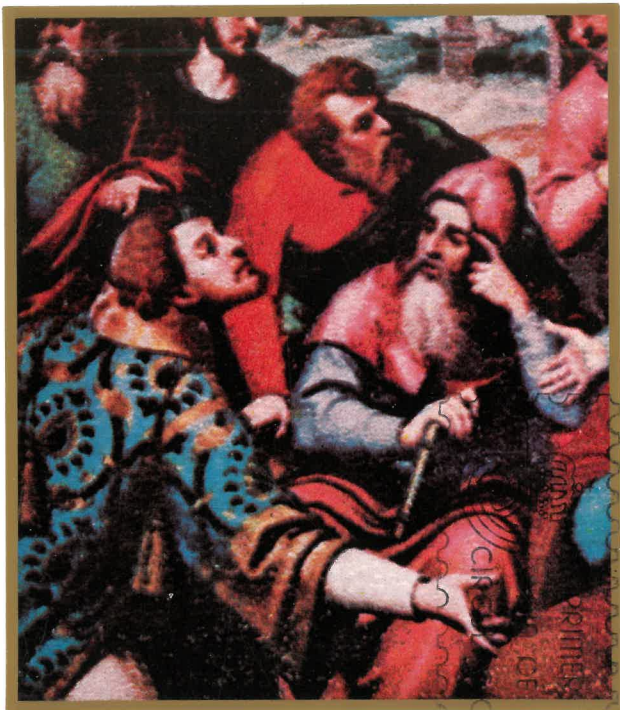
σταθείς δέ ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκά,
ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπιευθέξατο·
"ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες
Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες" ...
τοῦτό ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου
Ἰωήλ·
"καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις,
λέγει ὁ θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος μου
ἐπὶ πᾶσαν σὰρκα ...

... καὶ ἔσται,
πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου,
σωθήσεται"

(Πραξ. 2: 14, 17, 21)

"Fresco"- Roma, Catacombe di S. Marcellino
ΕΚΔ: 15.6.67 ΣΦΡ: 28.8.68

Ὁ Στέφανος
ἐνώπιον τῆς συναγωγῆς

Στέφανος δὲ
πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως
ἔποiei τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα
ἐν τῷ λαῷ.
ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ τῆς
συναγωγῆς ...
...καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι
τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι
ὃ ἔλαλει.

(Πραξ. 6: 8-10)

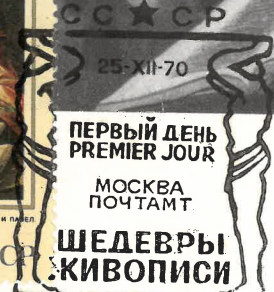
Juan de Juanes (1523-1579)
Εκδ/Σφρ: 28.9.79

B-7

Οἱ Ἀπόστολοι
Πέτρος καὶ Παῦλος

διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων
ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα
ἐν τῷ λαῷ πολλά ...

(Πραξ. 5:12)

El Greco (1541-1614) - Leningrad, Ermitaz
Εκδ/Σφρ: 25.12.70

‘Ο Ἀπόστολος Πέτρος

... ἵνα ἔρχομένου Πέτρου
καὶ ἡ σκιά ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν.

συνήρχετο δέ καὶ τό πλῆθος ...
φέροντες ἄσθενεῖς
καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων
οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

(ΠρδΣ. 5:15-16)

B-7

Ribera (1591-1652) - Madrid, Coleccion Particular
Εκδ/Σφρ: 24.3.63

B-7

‘Ο Ἀπόστολος Παῦλος

παῦλος, δούλος Ἰησοῦ Χριστοῦ,
κλητὸς ἀπόστολος
ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ...

χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
ἀπὸ Θεοῦ Πατρός ἡμῶν
καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

(Ρωμ. 1:1,7)

El Greco (1541-1614) - Toledo, Musée El Greco
Εκδ/Σφρ: 25.1.63

ὁ Ἀπόστολος Παῦλος
σὴν Ἀθῆνα

B-7

Raphael (1483-1520) - Roma, Vaticano - Εκδ/Σφρ: 10.11.83

ἐν δέ ταῖς Ἀθήναις ...
σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἔφη·
" ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους
ὑμᾶς θεωρῶ..."
(Πρᾶξ. 17: 16,22)

B-7

«Dieu a fixé un jour, où il doit
juger le monde avec justice, par l' Homme
qu il a établi pour cela.....» (Actes 17,31).

ΑΓΝΩΣΤΩ
ΘΕῷ

En l' an 7310 A.D. Jésus Christ a réalisé sa Jugement dernier sur les nuées du ciel et il a
jugé tous les morts jusque à ce temps-là. Et après avoir abimé les injustes il a presenté les
justes à Dieu. Après tout cela J. Christ s'est soumis et Lui-même à Dieu et depuis ce temps-là
Dieu est tout en tout (1 Corinth. 15,28).

Εκδ: 15.6.51 - Σφρ: 20.9.51

διερχόμενος γάρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σκεύηματα ὑμῶν,
εὖρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπετέγραπτο, Ἀγνώστῳ Θεῷ·
ὃν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε,
τοῦτον ἐρῶ καταγγέλλω ὑμῖν·

(Πρᾶξ. 17: 23)

Τό κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου

Ὁ Θεός ὁ ποιήσας τόν κόσμον
καί πάντα τὰ ἐν αὐτῷ,
οὗτος οὐρανοῦ καί γῆς Κύριος, ὑπάρχων...

....οὐ μακρὰν ἀπό ἐνός ἐκάστου ὑμῶν
ὑπάρχοντα.
ἐν αὐτῷ γάρ
ζῶμεν καί κινούμεθα καί ἐσμέν..."

(Πραξ. 17: 24, 28)

B-7

Εκδ. 15.6.51 - Σφρ: 15.12.51

B-7

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καί τό εὐαγγέλιον

οὐ γάρ ἐπαισχύνομαι
τό εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ·
δύναμις γάρ Θεοῦ ἐστίν,
εἰς σωτηρίαν παντί τῷ πιστεύοντι..."

(Ρωμ. 1:16)

El Greco (1541-1614)-Madrid, Prado

Εκδ: 15.6.51 - Σφρ: 15.12.51

ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ Πέτρου
ἀπὸ ἀγγέλων.

Ὁ μὲν οὖν Πέτρος
ἐτήρεϊτο ἐν τῇ φυλακῇ...

καὶ ἰδού ἄγγελος κυρίου ἐπέστη,
καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ ὀφείματι...

λέγων· "ἀνάστα ἐν τάχει".

καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις,
ἐκ τῶν χειρῶν...

(πράξ. 12:5,7)

B-7

Raphael (1483-1520) - Roma, Vaticano.
Εκδ. 30.3.83 - Σφρ: 5.8.83

B-7

Τό ταξειῖδι τοῦ ἀποστόλου Παύλου
πρὸς τὴ ρώμη.

...ἐπιβάντες δέ πλοίῳ... ἀνήχθημεν,
...πολλῆς δέ ἀσιτίδας ὑπαρχούσης,
τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν,
εἶπε·

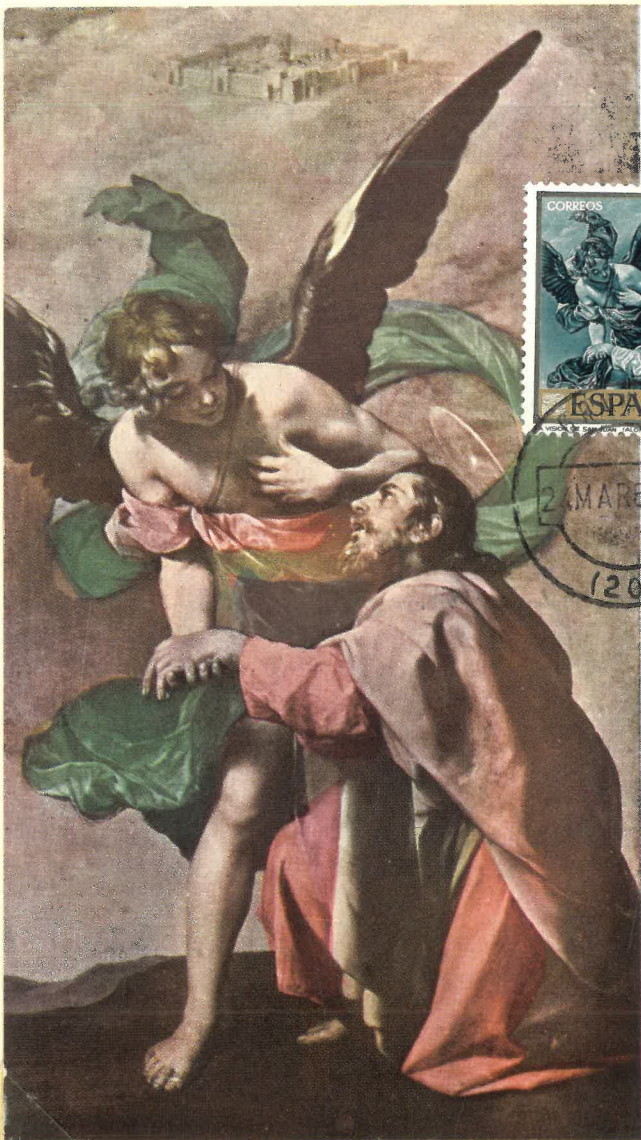
"ταρέστη γάρ μοι τῇ νυχτί ταύτῃ
ἄγγελος θεοῦ,
λέγων· "μή φοβοῦ Παῦλε"...

(πράξ. 27:2,21,23,24)

miniature du bible de B. d'Este, (1400-1500)

Εκδ/Σφρ: 28.6.61 - S. Paolo, Roma

ἢ ὑπὸ ἁγγέλου ἀποκάλυψις
πρὸς τὸν Ἰωάννην.

ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ...
διὰ τοῦ ἁγγέλου αὐτοῦ,
τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ...

“Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων
καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς
προφητείας, καὶ τηροῦντες
τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα·

ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς”.

(ᾠαποκ. 1:1-3)

B-B

Alonso Cano (1601-1667)
Εκδ./Σφρ: 24.3.69

B-B

ἢ νῆσος Πάτμος
οποῦ ἐγράφη
ἡ ἀποκάλυψις

ἐγὼ Ἰωάννης...
ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ...
ἐγενόμην ἐν πνεύματι
ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ,
καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου
φωνὴν μεγάλην,
ὡς σάλπιγξ, λεγούσης·

“Ὅ βλέπεις
γράψον εἰς βιβλίον”
(ᾠαποκ. 1:9-11)

Νῆσος Πάτμος - Ἱερά Μονὴ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Εκδ. 17.1.72 - Σφρ: 3.4.72

Canillo, 12^{ος} αἰων. Andorre - S. Jean de Caselles
Εκδ: 18.10.69 - Σφρ: 24.11.69

B-8

σκηνές ἀπό τήν ἀποκάλυψη

καί εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρόν
καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
περιβεβλημένον νεφέλῃν,
καί ἡ ἴρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ,
καί τό πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος,
καί οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στύλοι πυρός,
καί ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
βιβλαρίδιον ἀνεπτυγμένον, ...
καί ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ, ...

(᾿Αποκ. 10:1-3)

σκηνές ἀπό τήν ἀποκάλυψη

καί ἐπιστρέψας,
εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσάς,
καί ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν
ὅμοιον τῷ ἄνθρωπον, ...
καί ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ
ἀστέρας ἑπτά,
καί ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
ρομφαία δίστομος ...
καί ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει.
καί ἔθηκε τήν δεξιάν αὐτοῦ χεῖρα
ἐπ' ἐμέ λέγων·

“ μή φοβοῦ ... γράψον ἃ εἶδες ... ”

(᾿Αποκ. 1:12-20)

B-8

Canillo, 12^{ος} αἰων. - Andorre - S. Jean de Caselles
Εκδ: 18.10.69 - Σφρ: 24.11.69

Canillo, 12ος αἰων.-Andorre, S. Jean de Caselles.
Εκδ: 18.10.69 - Σφρ: 24.11.69

σκηνές ἀπό τήν ἀποκάλυψη
ὁ ἀρχάγγελος Μιχαήλ
ἐξουδετερώνει τόν διάβολον

καί ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ·
ὁ Μιχαήλ καί οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ
τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος...

καί οὐκ ἴσχυσαν,
οὔτε τόπος εὗρεθῇ αὐτῶν ἐν
ἐν τῷ οὐρανῷ

(ᾠδ. 12:7,8)

σκηνές ἀπό τήν ἀποκάλυψη

καί σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ,
γυνή περιβεβλημένη τόν ἥλιον,
καί ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς,
καί ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς
στέφανος ὡς ὁ ἥλιος...

...καί ἰδοὺ δράκων πύρρος μέγας,
ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καί κέρατα δέκα,...

...καί ὁ δράκων ἔσθλην
ἐνώπιον τῆς γυναίκος τῆς μελλούσης τεκεῖν,
ἵνα, ὅταν τέκῃ, τό τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ
(ᾠδ. 12:1-4)

B-8

Raphael (1483-1520) - Paris, Musée du Louvre
Εκδ: 30.3.83 - Σφρ: 9.8.83

σκηνές
από τήν αποκάλυψη
ἡ ἐξουδετέρωσις
τοῦ δράκοντα

B-8

Paul Troger (1698-1762) - Cuppelfresco in stift Altenburg.- Εκδ/Σφρ: 11.12.68

καί ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας,
ὁ ὄφης ὁ ἀρχαῖος,
ὁ καλούμενος διάβολος καί ὁ σατανᾶς,
ὁ πλανῶν τήν οἰκουμένην ὅλην,
ἐβλήθη εἰς τήν γῆν,
καί οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν.
(ἀποκ. 12: 9)

ἡ σωτηρία

...ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καί ἡ δύναμις
καί ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν
καί ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ,
...διὰ τοῦτο, εὐφραίνεσθε οὐρανοί
καί οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες...
(ἀποκ. 12: 10, 12)

B-8

Paul Troger (1698-1762) - Deckenfresco del
Grabkapelle zu Röhrenbach-Greillen-stein.
Εκδ/Σφρ: 11.12.68

"ή Σίψα"

Γ-1

ΕΚΔ: 11/27.12.78 - ΣΤΡ: 10.4.84 - "Η Έλαφος"

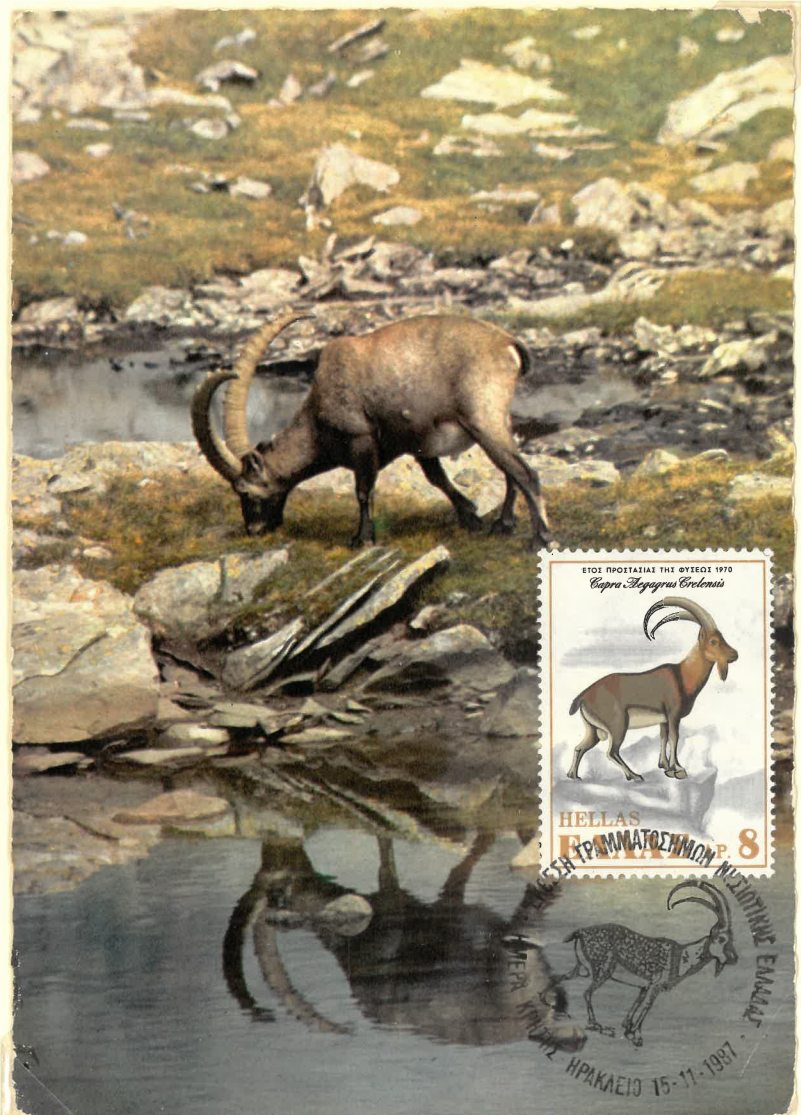
Ὅν τρόπον ἐπιποθεῖ ἔλαφος
ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων,
οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχὴ μου
πρὸς σέ, ὁ Θεός.

(ψαλμ. 41:2)

"ή προστασία"

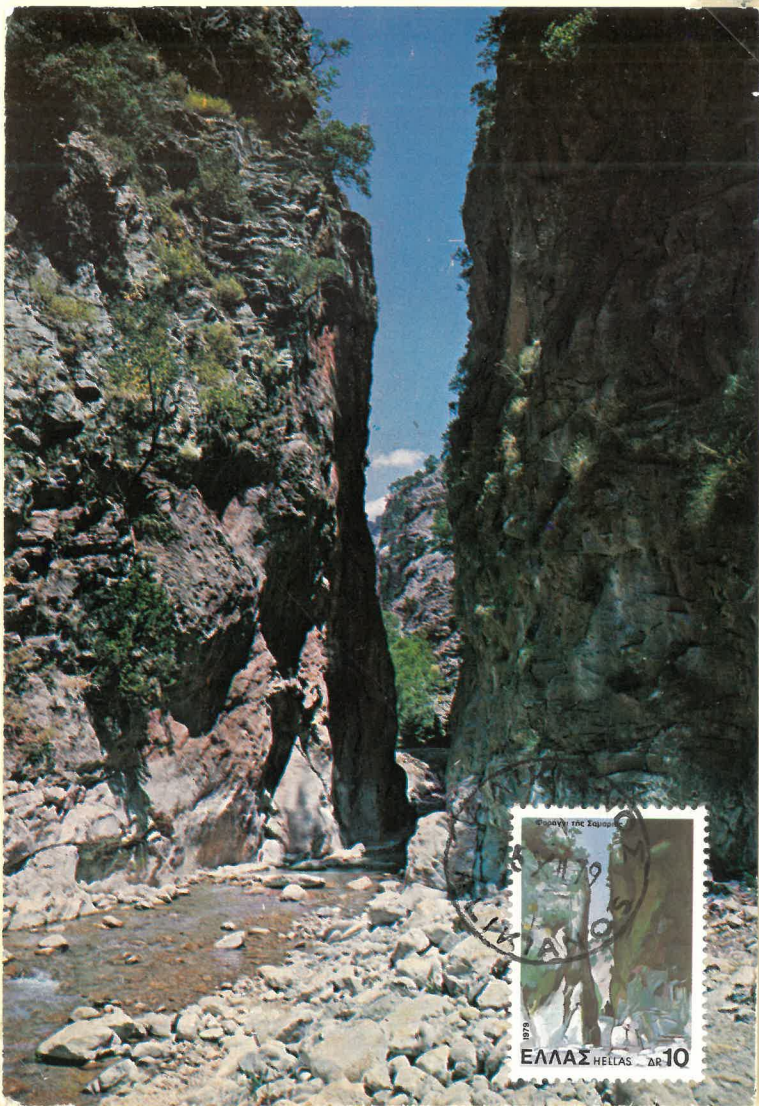
κύριος ποιμαίνει με
καὶ οὐδέν με ὑστερήσει·
εἰς τόπον χλόης,
ἐκεῖ με κατεσκήνωσεν·
ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως
ἐξέθρεψέ με.

(ψαλμ. 22:1-2)

Γ-1

ΕΚΔ: 1.6.70 ΣΤΡ: 15.11.87 - "Τό κρι-κρί"

"ἡ σοφία"

ὁ ἐξαποστέλλων πηγὰς
ἐν φάραγξιν...

(ψαλμ. 103:10)

Γ-1

Εκδ/Σφρ: 15.12.79 - "Τό φαράγγι τῆς Σαμαριάς"

"ἡ τάξις"

...ἀναμέσον τῶν ὀρέων
διελεύσονται ὕδατα.

(ψαλμ. 103:10)

Γ-1

Εκδ/Σφρ: 15.12.79 - "ἡ κοιλάδα τῶν ζερμπῶν"

"ἡ λατρεία"

Γ-1

Εκδ: 18.4.66 Σφρ: 8.11.66 - "ὁ ναός Μιχαήλ Ἀρχαγγέλου" Ἀρκάδι - Κρήτης

ἤγάγα τὸν οἶκον τοῦτον·
καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί ἐκεῖ
καὶ ἡ καρδιά μου,
πᾶσας τὰς ἡμέρας.

(Βασιλ. Γ' 9:3)

ἐν ἐκκλησίαις
εὐλογεῖτε τὸν Θεόν...

ἐν ἐκκλησίαις
εὐλογῶ σε, Κύριε.

(ψαλμ. 67:26, 25:12)

Γ-1

Εκδ: 17.1.72 Σφρ: 3.10.83 - "ὁ ναός Παναχίας Χαλκῶν" - Θεσσαλονίκη

"η δύναμις"

Γ-1

"Lupta de la RahoVA" - Εκδ/Σφρ: 9.5.77

οἱτοὶ ἐν ἄρμασιν καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις,
 ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι κυρίου θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθόμεθα
 αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν,
 ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν

(ψαλμ. 19:9)

Γ-1

Paolo Uccello (1397-1475) - Firenze, Gallerie Uffizi - Εκδ/Σφρ: 27.6.68

Iris Anglica, in varieties

"Iris Gretica". Εκδ: 15.9.58 - Σφρ: 19.9.58

Γ-1

"ἡ μέριμνα"

μηδέν μεριμνᾶτε . . .

κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει . . .

οὐδέ σοφισμὸν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ
περιεβάλετο ὥς ἐν τούτων.

(Λουκ. 12:27)

Γ-1

"ἡ μέριμνα"

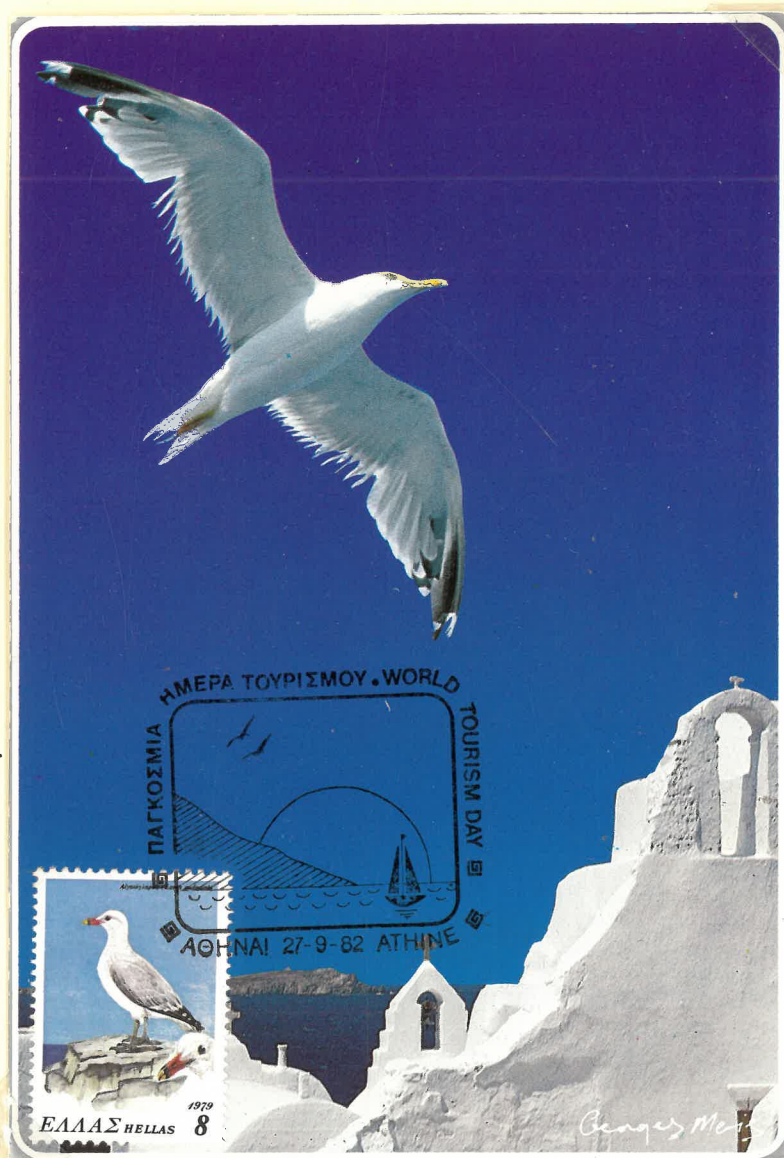
μηδέν μεριμνᾶτε . . .

ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ . . .

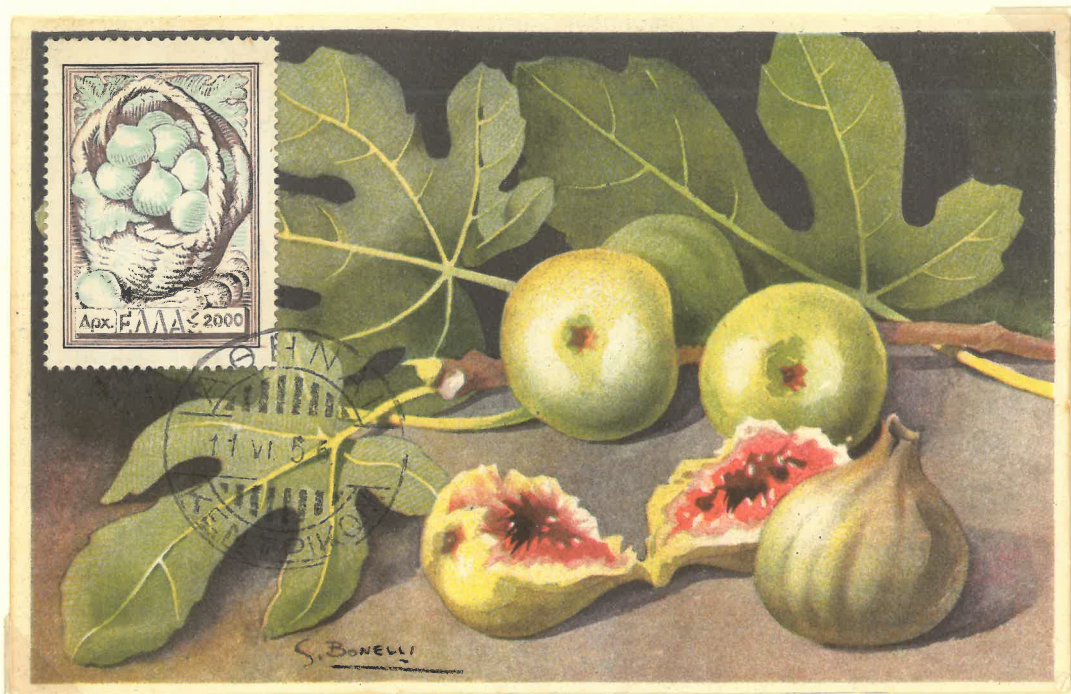
οὐ σπείρουσιν, οὐδέ θερίζουσιν,
οὐδέ σὺνάζουσιν εἰς ἀποθήκας,

ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος
τρέφει αὐτά.

(Ματθ. 6:26)

"Larus - Grèce". Εκδ: 15.10.79 - Σφρ: 27.9.82

“ἡ φροντίδα”

Γ-1

Bonelli - "Σύκα" - Εκδ: 1.7.53 - Σφρ: 11.6.56

ἄπό καρποῦ τῶν ἔργων σου,
χορτασθήσεται ἡ γῆ.

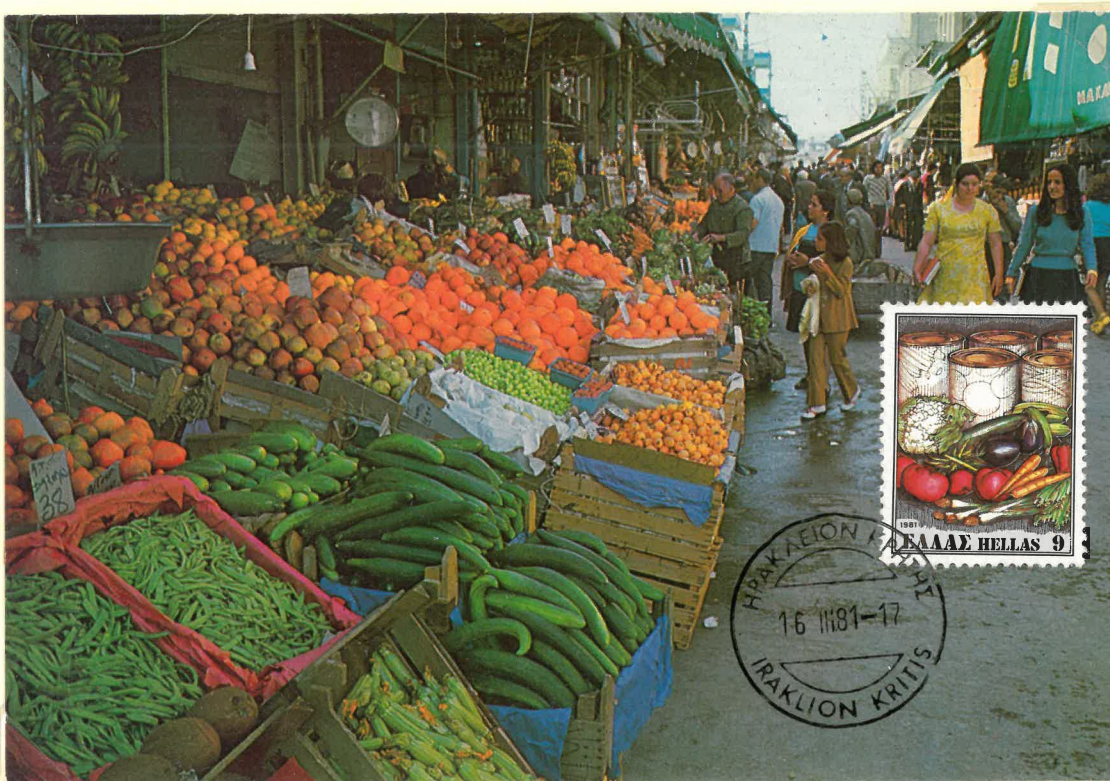
(ψαλμ. 103:13)

Γ-1

Bonelli "Πορτοκάλια" - Εκδ: 1.7.53 - Σφρ: 11.6.56

“ἡ φροντίδα”

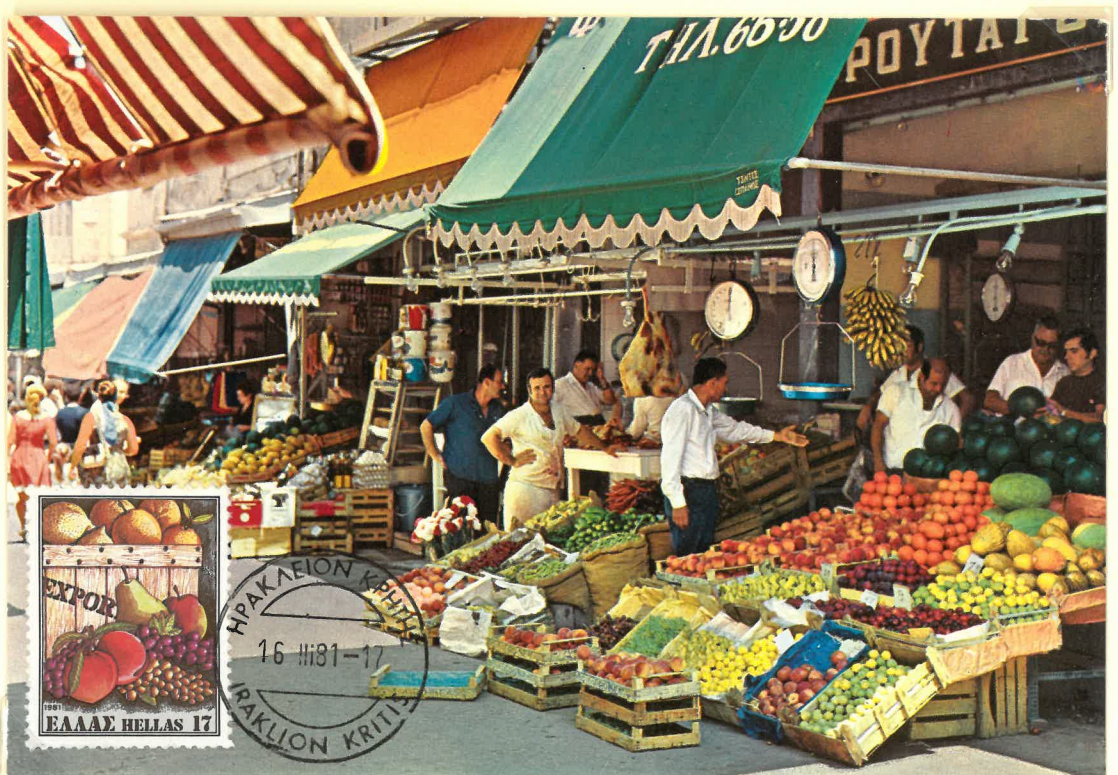
"ἡ ἀφθονία"

Γ.1

Ἀγορά Ηρακλείου - "λαχανικά" Εκδ/εφρ. 18.3.81

...οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν κύριον,
οὐκ ἐχατρώθησονται παντός ἀγαθοῦ.

(ψαλμ. 33:11)

"ἡ ἀφθονία"

Γ.1

Ἀγορά Ἡρακλείου - "φρούτα" - Εκδ/εφρ: 18.3.81

"σιτάρι" Εκδ: 23.4.63 - Σφρ: 25.4.63

Γ-1

"Η τροφή"

καί θά σοι δώσῃ ὁ Θεός
ἀπό τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ,
καί ἀπό τοῦ πάχους τῆς γῆς
καί πλῆθος σίτου καί οἴνου

(Γενεσ. 27:28)

Γ-1

"ὁ διαχωρισμός"

καί ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ,
θά εἶπω τοῖς θερισταῖς·

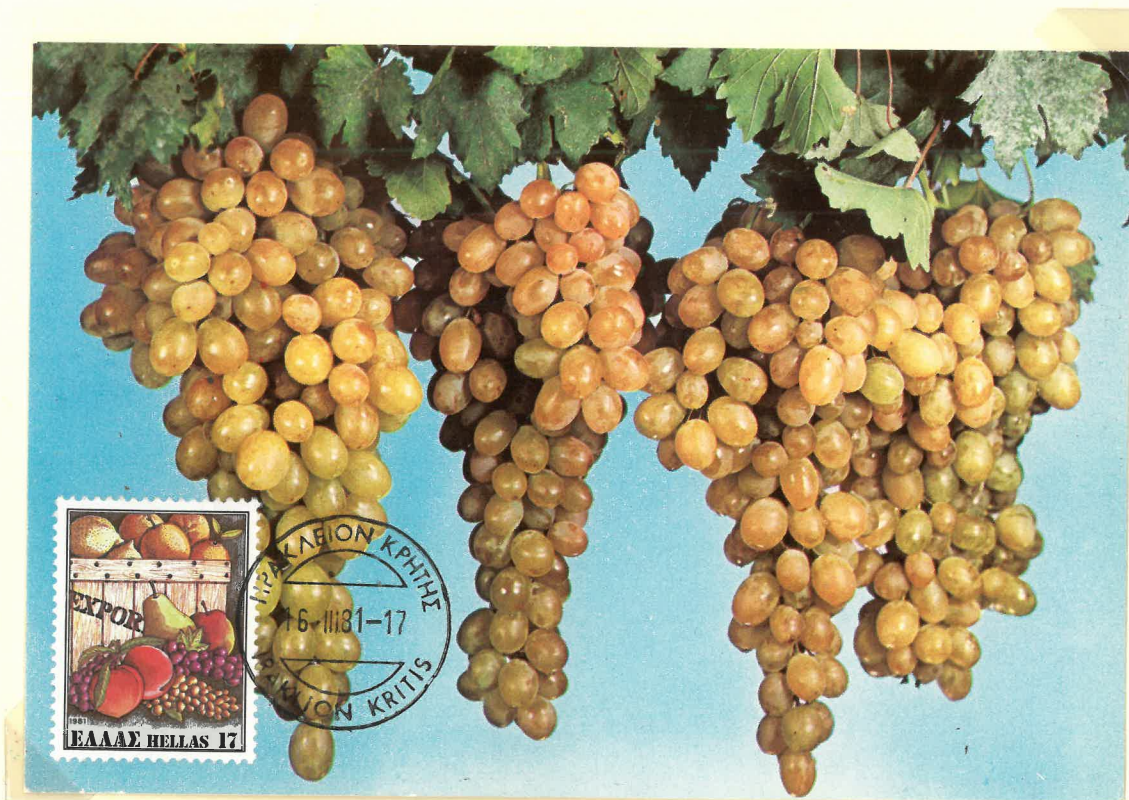
"συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια
καί δέσατε αὐτά εἰς δέσμας,
πρός τό κατακαῦσαι αὐτά.

τόν δέ σίτον,
συναγάγετε εἰς τήν ἀποθήκην μου·"

(Ματθ. 13:30)

"σιτάρι" - j Breton - Paris, Louvre - Εκδ: 23.3.63 - Σφρ: 12.11.63

"ἡ ἔνωσις"

Γ-1

"ὁ τρυγητός" - Εκδ/Σφρ. 16.3.81.

ἐγὼ εἰμὶ ἡ ἀμπελος,
 ὑμεῖς τὰ κλήματα·
 ...χωρὶς ἐμοῦ,
 οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν
 (Ιωαν. 15:5)

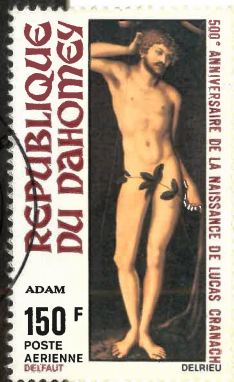
"ὁ καρπός"

πάν κλῆμα
 τό καρπὸν φέρον,
 καθαίρει αὐτό,
 ἵνα πλείονα καρπὸν
 φέρῃ
 (Ψαλμ. 15:2)

Γ-1

Σαμὸς - Εκδ/Σφρ. 16.3.81.

"ἄνθρωπος"

ἄνθρωπος,
ὥσεί χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ...

(ψαλμ. 102:15)

Γ-1

Lucas cranach: "Adam" - Εκδ/ξφρ: 24.2.72

Γ-1

"ἄνθος"

...ὥσεί ἄνθος τοῦ ἄγρου,
οὕτως ἐξανθήσει...

(ψαλμ. 102:15)

Ἐρενος ὁ κρητικός (Ἀρχοντόξυλο) - Εκδ/ξφρ: 30.3.78

C. 25 ΑΘΗΝΑΙ Η ΚΟΙΜΩΜΕΝΗ ΤΟΥ ΧΑΛΕΠΑ - ATHENS, SLEEPING GIRL OF HALEPAS
ATHÈNES, LA FILLE DORMANT DE HALERAS - ATHEN, DIE SCHLAFENDE JUNGFAU VON CHALEPAS

W.P.P. & Co. Athens

"ή ματαιότης"

Γ-1

"ή κοιμωμένη". Χαλεπά - Α' Νεκροταφείον - Αθήνα - Εκδ/Σφρ. 28.2.67

ΜΑΤΑΙΟΤΗΣ ΜΑΤΑΙΟΤΗΤΩΥ,
ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΜΑΤΑΙΟΤΗΣ.

(ΕΚΚΛ. 4:2)

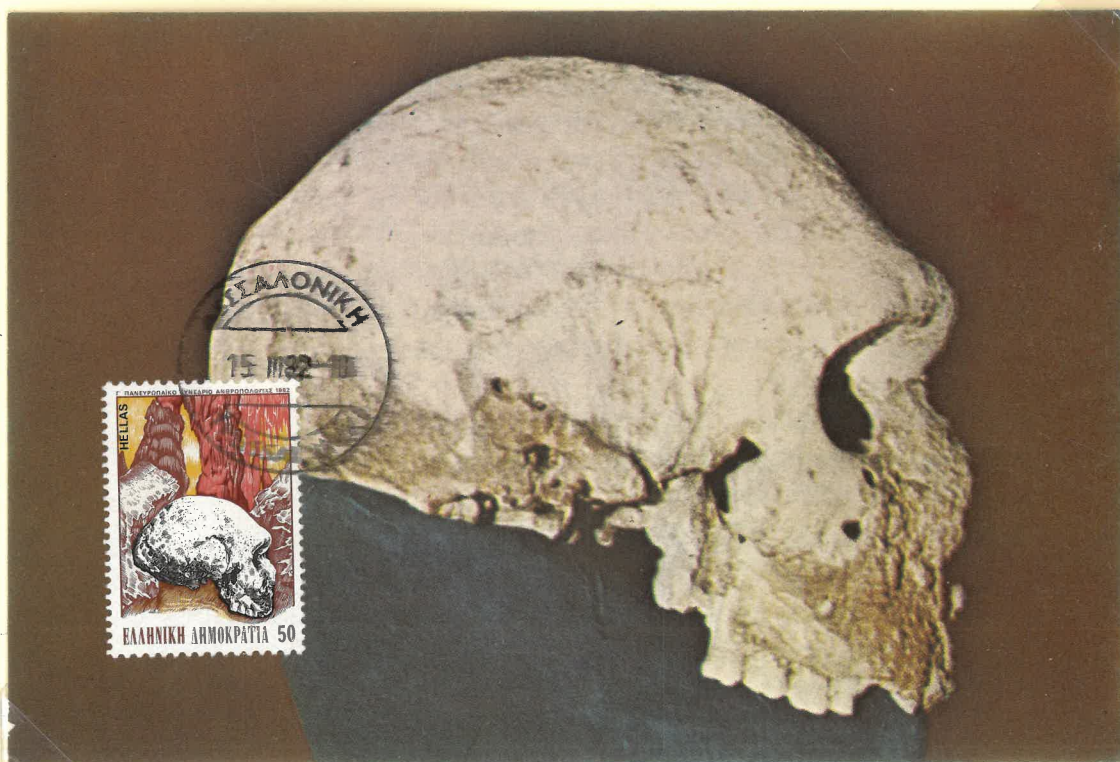
Γ-1

"Ποιός είναι;"

καί εἶδον
τά ὀστά τὰ γερυμνωμένα
καί εἶπον·

"Ἄρα τίς ἐστὶ
βασιλεύς ἢ στρατιώτης,
πλούσιος ἢ πένης,
ἢ δίκαιος
ἢ ἀμαρτωλός;"

(Νεκρ. ἀκολουθία)

"Κρανίο Αρχανθρώπου" - Πετράλωνα Χαλκιδικής - Εκδ/Σφρ: 15.3.82

ἡ ἀγνότης

γίνεσθε οὖν... ἀκέραιοι,
ὥς αἱ περισσότεραί...

(ΜΑΤΘ. 10:16)

Γ-1

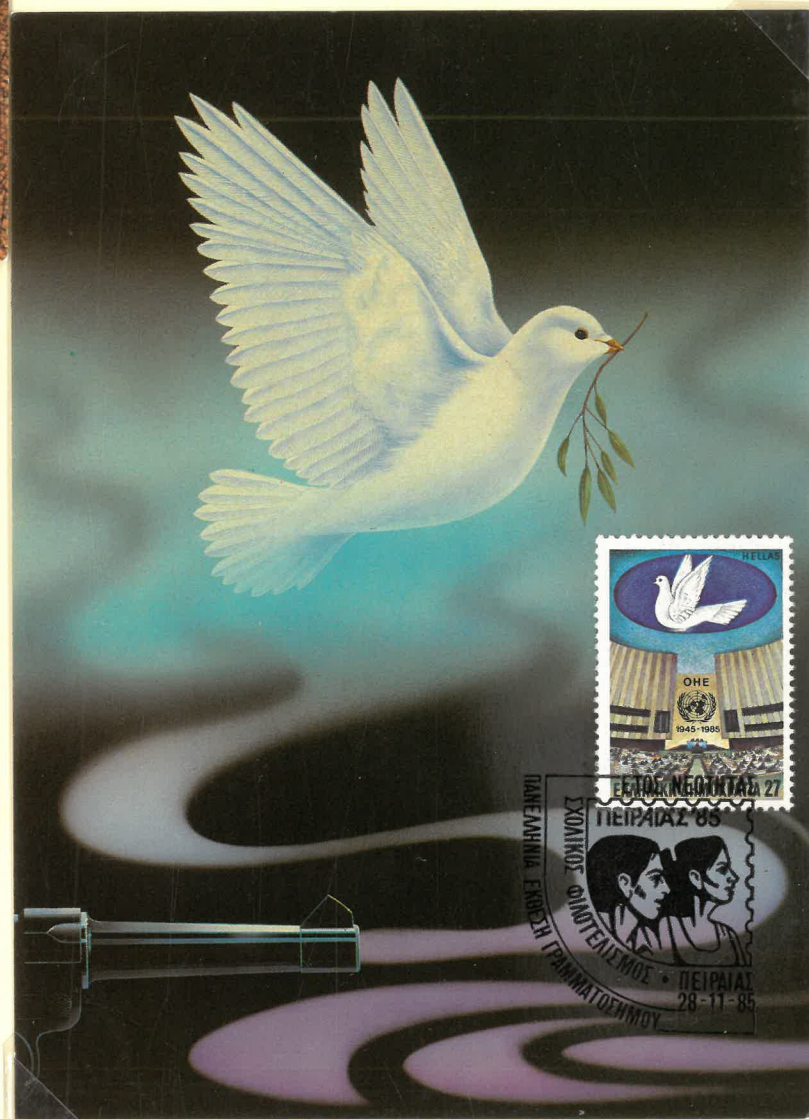
"Περιστέρικαί παιδί" - Εκδ: 27.6.79 - Σφρ: 28.11.

"Τό σύμβολον"

καί ἐπέστρεψεν ἡ περιστέρα,
καί εἶχεν φύλλον
κλάδου ἑλαίας
ἐν τῷ στόματι αὐτῆς

(ΓΕΝ. 8:11)

Γ-1

"Περιστέρικα-σύμβολον" - Εκδ: 7.10.85 - Σφρ: 28.11.85

"Η προστάσία"

... διότι θέλει προστάξει
τοῖς ἁγγέλοις αὐτοῦ
περί σου,
ἵνα σέ διαφυλάτουν
ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.

(ψαλμ. 90:11)

Γ-2

"Ἄγγελος" Τοιχογραφία (13^{ος} αἰών.) - Σπήλαιο Πεντέλης
Ἀντίγραφος: Φ. Κόντογλου. - Εκδ./Σφρ. 7.10.85

"Η ἀσφάλεια"

... ἐπὶ χειρῶν ἄρουσί σε,
μήποτε προσκόψῃς
πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

(ψαλμ. 90:11)

Γ-2

"Ἄγγελος" - Τοιχογραφία (1234), Μοναστήρι Μιχέχεβα
Πουγκοελαβία. Εκδ./Σφρ: 7.4.69

"ἡ προφητεία"

...καὶ συγκόψουσι
τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα,
καὶ τὰ δόρατα αὐτῶν εἰς δρέπανα,

καὶ οὐ λήψεται ἔθνος ἐπ' ἔθνος
μάχαιραν,
καὶ οὐ μή μάθωσιν ἔτι πολεμεῖν.

(Ἠσαΐας 2:4)

(Μιχαῖας 4:3)

Γ-2

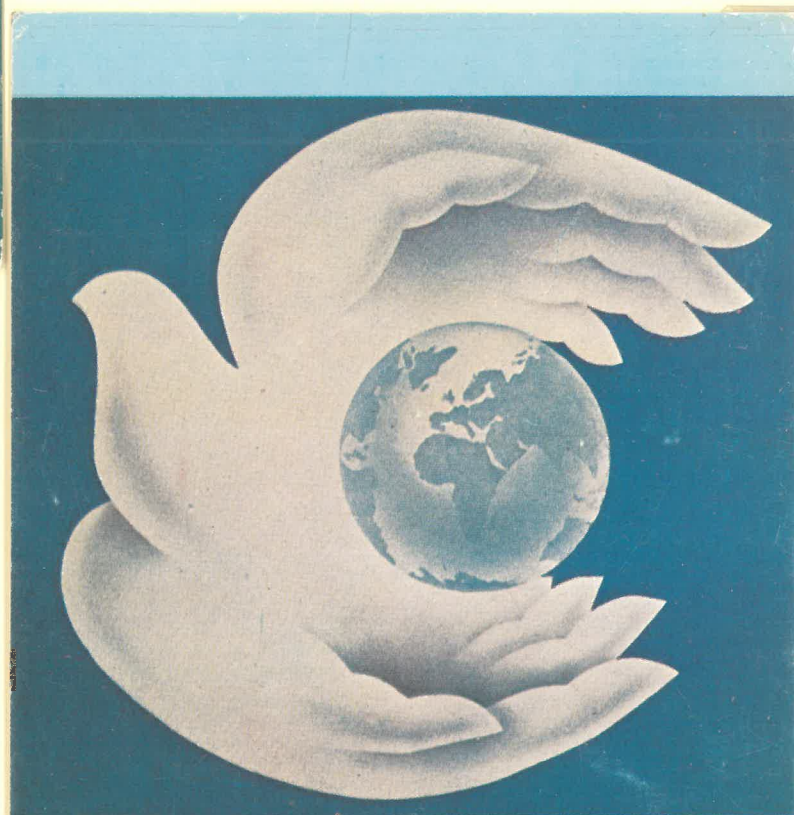
"Γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ τὸν ἀφοπλισμό"- Ρώσου γλύπτη
Εκδ: 2.3.60 - Σφρ: 26.3.80.

"ἡ εἰρήνη - ἡ δόξα"

δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία

(Λουκ. 2:14)

Γ-2

"Γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ τὸν ἀφοπλισμό"- Συμβολισμός
Εκδ: 6.10.86 - Σφρ: 17.12.86

"ὁ ὕμνος"

ἀνεῖτε αὐτόν
ἐν ᾗχῃ σάλπιγγος,

ἀνεῖτε αὐτόν
ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ

(ψαλμ. 150)

Γ-2

"Ἄγγελοι ὑμνοῦντες" - Simon Marmion - Εκδ: 1971 - Σφρ. 6.12.73

Γ-2

"Ἄγγελοι ὑμνοῦντες" - Memling Hans (1433-1494) - Anvers - Εκδ/Σφρ: 31.5.69

"ἡ δοξολογία"

αἰνεῖτε αὐτόν,
ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανῳ

(ψαλμ. 150:4)

Γ-2

"Ἄγγελος ἐν χορδαῖς" - Melozzo da Forlì - Roma, S. Pietro
Εκδ/Σφρ: 9.12.88

Γ-2

"ἡ δοξολογία"

αἰνεῖτε αὐτόν
πάντα αἱ δυνάμεις αὐτοῦ.

πάντα πνοή
αἰνεσάτω τὸν κύριον.
ἀλληλούια.

(ψαλμ. 148, 150)

"Ἄγγελος ἐν χορδαῖς" - Melozzo da Forlì - Roma, S. Pietro
Εκδ/Σφρ: 9.12.88